

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 21 (1580) 1980 GEGUŽĖS - MAY 22

• LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672

• 30 ct.

Vilionės ir dejonės

Su artėjančia vasara atslenka ir jos vilionės, kviečiančios miestų gyventojus į gamtą. Salyse, kur žiemos yra žvąrbios, vasara būna ypatingai maloni, įgalinanti žmones pailsėti ir pasidžiaugti gamtos malonėmis. Tai pasakytina ypač apie mokslus einantį jaunimą, kuriam vasara reiškia naują gyvenimą, nes atsiveria naujos galimybės, būtent, keliauti ir stovyklauti. Keliaujamas nėra lengvas dalykas, tačiau viliojantis, nes atskleidžia naujus, nematytus plotus, naujus žmones ir t.t. Dėlto jaunimas ir keliauja po platųjį pasaulį, plėsdamas savo pažintinį horizontą. Tokių keleivių eilėse yra ir daug lietuviško jaunimo. Tai naudingas dalykas, kuris gali pasitarnauti ir lietuvišajam gyvenimui. Keliaujantis jaunimas į savo planus galėtų įjungti lankymą savo tautiečių. Pvz. JAV lietuvių jaunimas galėtų lankyti savo amžiaus tautiečius P. Amerikoje, Europoje, Australijoje, Kanados jaunimas — Australijoje, JAV-se ir t.t. Čia daug pasitarnauti galėtų Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga, sudarydama atitinkamą planą, numatydama nakvynes ir t.t. Jei tai būtų suorganizuota pasaulio mastu, susidarytų keliavimo tinklas, kuris atvertų kelius lietuvių jaunimui į plačią pasklidusių savo tautiečių, į gyvus tarpusavio ryšius, taip reikalingus ateities gyvenimui.

ANTROJI vasaros vilionė — stovyklos gamtoje. Tai jau mūsų išeivijos institucija, turinti senas tradicijas. Beveik visos didesnės lietuvių gyvenvietės turi savo stovyklavietes, kuriose gyvenimas vasaros metu virte verda. Jaunimui stovykla yra visų pirma pramoga. Čia jis nori džiaugtis gamta, draugais, poilsiu ir kiek galint didesne laisve. Patirtis betgi parodė, kad vien pramoginės stovyklos, pasidžiaugusios miško aplinka pirmomis dienomis, greitai išsisemia ir pasidaro nuobodžios. Vadinasi, reikia ne tik pramogų, bet ir darbų, t.y. atitinkamo turinio, programos. Ideologinės jaunimo organizacijos ją turi. Dėlto jų stovyklos nėra vien pramogų, bet ir rimto darbo vietos. Estai kaipurkas savo stovyklas vadina "miško universitetais", nes jose vyksta gana rimtas darbas estologijos srityje. Stovyklautojai yra supažindinami su estų tautos praeimi, kultūra, kalba specialiai parinktu akademiku, mokančių prisitaikyti prie stovyklinio gyvenimo. Lietuviai tokio pobūdžio vasaros "universitetų" organizuoja JAV-se, Ohio valstijoje, Lojolos rekolekčių namuose. Tai labai geri liuanistiniai kursai, tik gaila, kad jie nedaug klausytojų gali priimti. Jie yra net geresni už liuanistinius kursų Vilniaus un-te, kur susirenka labai įvairaus išsilavinimo bei amžiaus išeiviai, ir dėlto neįmanoma sudaryti darbingos, pažangios programos.

MINETOS vasaros vilionės betgi neapsieina ir be dejonų. Visų pirma keliaujantis ir stovyklaujantis jaunimas vis mažiau dėmesio teikia lietuvių kalbai. Kaip mokyklose, taip ir kelionėse jaunimas vartoja daugiausia gyvenamojo krašto kalbą. Lietuvių kalba jiems darosi jau antrinė. Sporto klubuose jau visur vyrauja vietinė kalba. Kaikuriose tautinių šokių grupėse jaunieji instruktoriai aiškina vietinę kalbą — anglų, ispanų, portugalų... Stovyklose taip pat skamba daugiausia vietinė kalba. Seniau vadovai drausdavo vartoti kitas kalbas ir reikalaujavo kalbėti vien lietuviškai, bet dabar tai neįmanoma — tokių vadovų niekas nebeklausytų. Jeigu jau liuanistinėse mokyklose pertraukų metu mokiniai kalba angliškai, vargu ar gali būti kitaip stovyklose. Vis dėlto nereikėtų reaguoti. Stovyklose oficiali kalba privalėtų būti lietuvių. Vadovai turėtų pakankamai mokėti lietuvių kalbą ir ją visur vartoti. Sudarytoji programa neužduotims turėtų skatinti lietuvių kalbos vartojimą. Jeigu ir stovyklose išnyks lietuvių kalba, ji išnyks ir visame lietuviškame gyvenime. Tai rūpestį kelianti dejonė, prie kurios jungiasi ir kita, būtent, moralinė. Alkoholio ir narkotikų vartojimui miestuose tebesiaučiant, vadovams tenka didelė atsakomybė, nes jie stovyklavimo metu yra tėvų atstovai. Stovyklose neturėtų būti sugedusių "obuolių", kurie ir kitus gadina. Miško laisvė, vadovams padedant, turi tarnauti jaunimo ugdymui, lavinimui, drausminimui, o ne tvirkinimui.

KANADOS ĮVYKIAI

Pagalba automobilių gamyklai

Amerikos Chryslerio automobilių gamykla buvo atsidūrusi ant bankroto ribos dėl patirtų didžiulių nuostolių. Kaltę tenka lig šiol gamintiems dideliems automobiliams, kurių daug kas nenori pirkti dėl taip smarkiai pabrangusio benzino. Nebe kalbės yra ir darbininkai, išsikovoję augstus atlyginimus, geras pensijas, priedą prie nedarbo draudos, kuris jiems nedarbo atveju užtikrina 95% gautos algos. Visa tai pabrangino automobilius, kad dabar jų neįstiga pirkti didelė dalis mažiau uždirbančių kanadiečių. Didžiausia automobilių gamykla yra "General Motors", antroje vietoje — Fordas, o Chrysleriui tenka trečioji vieta. Paskutinę vietą užima "American Motors" bendrovė, vis dar suvedanti galą su galu. Visos šios bendrovės turi savo skyrius Kanadoje. Bankrotuojantis Chrysleris ėmė šaukti finansinės paramos iš

JAV ir Kanados vyriausybių. Kanados valdžia jam suteikė \$200 milijonų paskolos garantiją, Ontario vyriausybė pridėjo \$10 milijonų technologiniams tyrimams. Tada \$1,5 bilijono paskolų garantiją patvirtino ir JAV kongresas. Ar ši parama bus veiksminga, parodys ateitis. Kaikurie kritikai teigia, kad Kanados vyriausybė neturėjo jokio reikalo gelbėti prie užsidarymo priverstą bendrovę, kad už tuos \$200 milijonų buvo galima parūpinti naujų darbų kitiems bedarbiams, kurių Kanadoje yra beveik milijonas. Pabrėžiama, kad Chrysleris Kanadai nėra reikalingas, nes ir be jo dar likusių trys automobilių gaminančios bendrovės. Dėl gresiančio bankroto savo algas sutiko sumažinti Chryslerio darbininkai JAV, bet šio žingsnio atsisakė Kanados skyriaus darbininkai.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Toronto gintariečiai JORATĖ BIRETAITE ir ANTANAS RASYMAS smagiame šokyje. Metinė "Gintaro" šventė — gegužės 24 d. "Anapilio" salėje. Dainavo ir Monro "Gintaras", kurio koncertas bus gegužės 25 d.

Baltijos valstybių ateitis

Amerikiečių žurnalisto ir diplomato įspūdžiai bei nedžiugus žvilgsnis ateitin

Amerikiečių žurnalo "The Atlantic" 1980 m. balandžio numeryje yra išspausdintas Williamo Atwodo straipsnis. Čia pateikiama jo santrauka. RED.

Rusai kartais vadina tris Sovietų Sąjungos Baltijos respublikas "Sovetskaja zagranica" — sovietų "užsieniu". Mat, Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje net po trisdešimt penkerių metų sovietinio viešpatavimo iki tam tikro laipsnio galima jausti, kad esi kažkur Europoje.

Uždaryta sritis

Tokioje viską griežtai tvarkančioje valstybėje, kaip Sov. Sąjunga, Baltijos valstybių ir jų 6 milijonų gyventojų skirtumai yra įdomūs bei kaikuriams atžvilgiais vieninteliai. Jų gyvenimo lygis yra tarp augščiausių Sov. Sąjungoje. Tikslai čia (ir Kazachstane) rusų filmų antriniai įrašai yra vietinė kalba, ir tikslai Estijoje leidžiama matyti suomių televizijos programą.

Si sritis buvo uždaryta amerikiečiams iki 1965 m. Net ir dabar tikslai apie 600 jų per metus atvyksta į Lietuvą — daugiausia aplankyti savo giminių. (Autorius sutiko Vilniuje kaikuriuos amerikiečius lietuvius, kurie jam pasakė, kad materialinės sąlygos atrodė gerėja kiekvienais metais, bet vis dar negalima gauti leidimo aplankyti savo tėviškę miestą. Jų giminės turi atvykti į Vilnių ar Kauną. Kodėl? "Nes respublika yra uždaryta", trumpai atsako Inturisto vadovs).

Autorius, keliauvas su žmona ir dviem dukterimis, rašo, kad per 10 dienų pakankamai laisvai keliaavo ir daug sužinojo apie gyvenimą šiose pusiau uždarytose respublikose.

Bendri bruožai

Lietuva, Latvija ir Estija, nors skiriasi kalba ir kultūra, turi daug bendros istorijos. Visos jos buvo pakartotinai užpuolamos, buvo kovojama dėl jų ir šimtmečiais buvo valdomos danų, vokiečių, švedų ir rusų. Visos jos išgyveno trumpą nepriklausomybę tarp dviejų pasauli-

nių karų. Visos jos buvo įjungtos 1940 m. į Sov. Sąjungą, kai Stalinas įsakė baltiečiams komunistams prašyti prisijungimo prie Sov. Sąjungos, kurios Raudonoji Armija jau buvo įžengusi į Baltijos respublikas.

Po žiaurios nacių "išlaisvinimo" 1941 ir kito kruvinu rusų "išlaisvinimo" 1944 visi trys kraštai kentėjo Stalino rusifikacijos politika, kai 10% gyventojų buvo išvežta ir pakeista rusais. Po jo mirties palaipsniui nuo šios politikos buvo atsisakyta, ir šiandien apie 90% gyventojų Lietuvoje ir 75% Latvijoje ir Estijoje yra vietiniai, tėvynainiai. Rusų kalba, dėstoma mokyklose, yra antroji, o anglų kalba — trečioji.

Sprendimas duoti baltiečiams kalbos laisvę ir leisti klestėti tautinei kultūrai marksistinės doktrinos ribose apsimokėjo Kremlui. Kaip baskai Ispanijoje, baltiečiai laiko savo esoterišką kalbą (tik nedaugeliui išrinktųjų pažįstamą bei prieinamą) brangiu tautinės tapatybės simboliu. Latviai ir lietuviai yra indoeuropiečių kalbų grupės paskutinieji; estų yra sunki suomių-ugrų kalba, gimininga suomiams ir vengrams. Maskvos požiūriu, leisti baltiečiams kalbėti ir elgtis šiek tiek skirtingai yra maža kaina už politinę ramybę ir augstą produktyvumą. (Pvz. Latvija su 1% Sov. Sąjungos gyventojų, pagamina pusę Sov. Sąjungos motociklų ir telefonų).

Viešos iškabos yra dviem kalbom, bet rusiškai nėra dažnai kalbama. Mišrių santuokų atvejais trys ketvirtadaliai vaikų yra auginami kaip baltiečiai.

Vietiniai žiūri į rusus indiferentiškai ir paniekinančiai. Lietuvoje autorius girdėjęs, kad rusai buvo apibūdinami kaip "mūsų proletariatas". Turint visa tai galvoje, būtų galima tiksliai pasakyti, kad baltiečiai yra kontrolėje, o ne vergijoje. 1972 m. studentų riaušės Kaune buvo paskutinė didesnė atvira tautinė demonstracija tame rajone. Kadangi rusai sudaro vos pusę gyventojų Sov.

Sąjungoje, suprantamas rusų nerviškas dėl tautinio separatizmo apraiškų. Atrodo, kad dabartinis baltiečių sutvarkymas rusams yra geras sandėris.

Sikurtumai

Yra ir skirtumų tarp trijų respublikų. Žemės ūkio Lietuva yra stipriai katalikiška, nors iš 50 Vilniaus šventovių tik 10 tėra atidarytos pamaldoms. Be to, religinis ryšys yra su kaimynine Lenkija. Lietuviai, žvelgdami į istoriją, mato laikus, kai jie buvo didelė karinė ir kultūrinė pajėga Šiaurės Europoje (Vilniaus universitetas paminėjo 400 metų sukaktį).

Latvija yra Baltijos dirbtuvė — pramoninė ir komercinė. Ryga yra didelis uostamiestis. Bet Latvijos kultūra yra izoliuota, jos universitetas yra tikslai 60 metų amžiaus ir jos svarbiausi užsienio ryšiai yra su išeiviais latviais.

Estija atrodo beveik skandinaviškai: jos sostinė sujungta keltu su Helsinkiu, iš kur kiekvieną savaitę atvyksta daug suomių. Ryšiai tarp suomių ir estų nesudaro problemos, nes dvi kalbos yra maždaug taip giminingos, kaip ispanų ir italų.

Žavūs restoranai

Vilniaus senamiesčio restoranai yra žavesni už valgi. . . Moterys gatvėse atrodo elegantiškesnės kaip V. Berlyne, o ir mes su vakarietiška apranga neišsiskiriame. . .

Gydimas nemokamas, maža nuoma (apie 5% pajamų), nebrangus pagrindinis maistas. Dėlto žmonės turi pinigų, bet neturi jų kur išleisti.

Dvidešimt mylių nuo Vilniaus yra žavi Trakų pilis, tartum plūduriuojanti ramiam ežere. . . Geri keliai, mažas judėjimas, tvarkingi kaimai su šviesiai nudažytomis mediniais namais. . . Daugiabučiai pastatai palei Neries upę yra švaresni ir su geriau sutvarkytu gamtovaizdžiu kaip Maskvoje ar Niujorke.

(Nukelta į 5-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

AUSTRIJOS SOSTINEJE VIENOJE SUSITIKO SOVIETŲ SĄJUNGOS užsienio reikalų min. A. Gromyko ir naujasis JAV valstybės sekr. E. Muskie. Jų pokalbio rezultatai viešai nebuvo paskelbti, išskyrus E. Muskie prasarimą, kad buvo šnekama aštriai ir atvirai. Abiejų užsienio reikalų ministerių pasitarimas įvyko Austrijai švenčiant 25 metų sukaktį nuo sąjungininkų kariuomenės dalinių atitraukimo po II D. karo užbaigos. Prieš tai Lenkijoje įvyko Varšuvos Sąjungos valstybių vadų posėdis, kuriame L. Brežnevas pranešė savo suplanuotą susitikimą su Prancūzijos prez. V. G. d'Estaingu, o Briuselyje posėdžiavo S. Atlanto Sąjungos užsienio reikalų ir krašto apsaugos ministrai, svarstę Sovietų Sąjungos invazijos į Afganistaną atneštas problemas. Šios organizacijos nariai nutarė padidinti ginkla-

vimosi išlaidas dabartiniu kritišku momentu, kai JAV didelę dalį savo pajėgų dėl Afganistano įvykių yra nukreipusios į Persijos įlanką. Iš Afganistano atėjo pranešimas, kad Sovietų Sąjunga sutiktų atitraukti savo kariuomenę, jeigu į šios šalies vidaus reikalus išpareigotų nusiųsti Iranas, Pakistanas ir jeigu tokį pat pažadą padarytų JAV. Valstybės sekr. E. Muskie tai sutiko kaip suktą Sovietų Sąjungos manevrą, neturintį jokios didesnės reikšmės. Jis greičiausiai yra susietas su Maskvos olimpiada, kurios boikoto nori išvengti L. Brežnevas. Pakistano sostinėje Islamabade buvo sudaryta iš Afganistano pasitraukusių septynių partizanų grupių vyriausybė išeivijoje, vadovaujama buvusio teisėjo M. Babrakzo, kurio išjungė 35 buvusio parlamento nariai. Tai yra pirmas vieningas žingsnis kovai su Sovietų Sąjunga. Jos kariuomenės daliniai dabar yra sutelkti didžiuliose Afganistano miestuose bei jų apylinkėse.

Ruošiasi sukilimui?

Irano prez. A. Bani-Sadras apkaltino JAV, kad jos yra atsiuntusios 96 teroristus R. Chomeinio režimui nuversti. Šiuo klausimu daugiau žinių pateikia britų savaitraštis "Sunday Times". Jo duomenimis, sukilimą prieš ajatolą R. Chomeinį organizuoja ne amerikiečiai, o iš paties Irano pabėgę šacho šalininkai. Siems veiksmams vadovauja buvęs Irano kariuomenės vadas gen. A. Oveisis ir buvęs premjeras S. Bachtiaras Paryžiuje. Jiedu yra sutelkę apie 7.000 vyrų kaimyniniame Irake, kur juos apginklavo tos šalies vyriausybė. Sukilimo reikalams esąs sudarytas \$10 milijonų fondas.

Maskvos olimpiada

Olimpinės Maskvos žaidynės nuo gresiančio boikoto bando išgelbėti tarptautinio olimpinio komiteto pirm. lordas Killaninas. Lankydamasis Maskvoje, jis sutarė su kompartijos vadu L. Brežnevu iš atidarymo ir uždarymo ceremonijų išjungti dalyvaujančių tautų vėliavas. Net ir įteikiant laimėtojams medalius, atsisakoma jų himno ir jų vėliavų, pasitenkinant olimpine vėliava. Su šiomis reformomis lordas Killaninas buvo atvykęs į Vašingtoną pas prez.

Šiame numeryje:

- Vilionės ir dejonės
- Jaunimo vasaros kelionės, stovyklos ir jų rūpesčiai
- Baltijos valstybių ateitis
- Amerikiečio diplomato ir žurnalisto kelionės įspūdžiai
- Viešnagė Lietuvoje ir Europoje
- Paskutinė dalis įspūdžių, patirtų kelionėje į Lietuvą
- Kas vienuoliktas gyventojas Lietuvoje — alkoholis
- Aliarmuojantis pogrindžio spaudos balsas, pasiekęs užsienį
- Dvidešimt septynių kunigų skundas
- Prieš ateistų siautėjimą Lietuvos mokyklose ir kitur
- Mokėti rinkti perlus . . .
- Monsiniorą Zenoną Ignatavičių-Ignonį prisimenant
- Lietuvaitė — žymi vertėja
- Pranešimas iš Venecuelos apie Statikutę-de Rosales
- Visiems po truputį
- Dailininko K. Zoromskio paveikslų paroda Toronte
- Katalikybės šaknis lietuvių tautoje
- Dr. J. Jakšto žvilgsnis į prof. V. Vardžių veiklą
- Draminė kantata ir opera
- Muz. Leonardas Šimutis apie Čikagos Lietuvių Operą

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$14, pusmetinė — \$7.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland—Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$14.00 per year, \$7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

* **ESTIJOJE SPARCIAI PAAUGO** metodistų skaičius, pasak Keston žinių agentūros. Tai esą pripažįstas net ir Mokslo Ateizmo Instituto Maskvoje leidžiamas žurnalas. 1943 m. Estijoje buvo 1,242 metodistai, o 1979 m. — 2,237. Komunistai tvirtina, kad jų prieauglis atsiradęs iš tokių kitų protestantiškų grupių, kaip Išganymo Armija, kurios buvo sovietinio režimo panaikintos. Vis dėlto pagal kitus Keston agentūros šaltinius į metodistų eiles įsijungia daugelis jokiai religijai nepriklausiusių ir visai į Dievą netikėjusių asmenų. Pagrindinė metodistų šventovė esanti Taline, jai priklauso 1,000 tikinčiųjų. Jie visi yra susiskirstę į 10-12 asmenų būrelius. Kiekvienam būreliui vadovauja vyresnysis, kuris rūpinasi būrelio dvasiniu gyvenimu bei religinių apšvietimų ir su kiekvienu būrelio nariu susitinka atskirai bent kartą savaitėje.

* **KUN. VIRGILIUS JAUGELIS**, kuris mirė š.m. kovo 2 d. Lietuvoje, būdamas 32 m. amžiaus, platokai aprašomas Keston agentūros žiniaraštyje. Nurodoma, kad jis buvęs 1972 m. parašytosios peticijos prieš Katalikų Bendrijos priespaudą Lietuvoje parašų rinkėjas (po ta peticija tada pasirašė 17,000 asmenų). Taipgi nurodoma, kad 1974 m. jis buvo suimtas ir nuteistas 2 m. kalėjimo už "LKB Kronikos" spausdinimą bei platinimą. Kalėjime jis buvo smarkiai sumuštas ir jo žandikaulis sulaužytas. Tuo metu jis susirgo vėžiu ir 1975 m. buvo paleistas iš kalėjimo. Jam padaryta operacija Kauno ligoninėje. Nors ilgą laiką bandė stoti kungų seminarijoje, tačiau komunistinė valdžia niekada jam neleido. Todėl po privatus pasirašiusio jis buvo slapta išvestas kunigu ir 1978 m. lapkričio 1 d. atlaikė pirmąsias viešas Mišias Kybartų šventovėje, kur klebonauja Tikinčiųjų Teisėms Ginti Komiteto narys kun. Sigitas Tamkevičius. 1979 m. jau kaip kunigas jis pasirašė su kitais Vilkauskio vyskupijos 92 kunais raštą, remiantį Tikinčiųjų Teisėms Ginti Komitetą ir pasisakančią prieš sovietinį tikėjimo persekiojimą. Agentūra nurodo, kad pogrindinio "Rūpintojėlio" 7 nr. redakcijos žodis buvo jam skirtas. Jis buvo paveiktas ir kunigus išsivieninimo proga ir pagirtas už savo drąsą bei ryžtingą Kunigystės siekimą.

* **DEVYNIOLIKA LIETUVIŲ IR ESTŲ** parasė protesto laisvą L. Brežnevui, reikalaujanti, kad 20 m. amžiaus Julius Sasnauskas būtų paleistas iš kalėjimo. Pasirašiusių tarpe yra ir du Julius mokslo draugai — V. Bogušis ir A. Tuckus. J. Sasnauskas buvo suimtas praėjus metų pabaigoje po kratos jo bute. Jis yra žinomas kaip artimas "LKB Kronikos" bendradarbis ir kaip griežtai atsiskęs melagingai liudyti teisme prieš Viktorą Petkų. 1979 m. jis su kitais 20 lietuvių yra pasirašęs raštą, reikalaujantį paleisti iš kalėjimo Antaną Terlecką.

* **LIETUVIŲ HELSINKIO GRUPĖ**, Tikinčiųjų Teisėms Ginti Komitetas ir daug lietuvių kunigų pasirašė raštą, įteiktą augščiausios tarybos prezidentui Lietuvoje, reikalaujantį pripažinti, kad Viktoras Petkus buvo nuteistas teisėtai ir kad bausmė, kurią tretį metį jis atlieka Uralo darbo stovyklose, būtų atšaukta.

* **CENSTAKAVOS MARIJOS** stebuklingasis paveikslas pagaliau susilaukė komunistinės lenkų valdžios pasipriešinimo. Kai 1956 m. kardinolas S. Wyszyński buvo paleistas iš namų arešto ir vyko Romon, kartu nusivėžė ir Cėnstakavos Marijos paveikslą, kurį popiežius Pijus XII palaimino. Paskui tas paveikslas buvo pasiųstas keliauti per visas Lenkijos vyskupijų parapijas. Kelionė užtruko 23 metus. 1979 m. Jonui-Pauliui II atvykus Lenkijon, tas stebuklingasis paveikslas pasiekė Cėnstakavos vyskupiją ir neužilgo grįš į savo nuolatine vietovę — Jasna Goros šventovę. Tačiau šioje vyskupijoje dabar valdžia sujudė ir uždraudė tam paveikslui teikti betkokį iškilmingumą. Buvo atsiradęs paprotys toį apylinkė, kur tuo metu yra stebuklingasis paveikslas, gyven-tojam savo namus papuošti Lenkijos ir Vatikano vėliavomis. Dabar valdžios uždrausta butuose iškabinti Lenkijos ir Vatikano vėliavas drauge, o parduotuvėse uždrausta vėliavas pardavinėti. Policija seka ir sudarinėja sąrašus asmenų, kurie šio

isakymo nesilaiko. Viename didesniame vyskupijos mieste — Sosnowiecuose valdžia net įvedė vaikams priverstinius mokyklinius užsiėmimus sekmadieniais, kad jie negalėtų dalyvauti paveiklo garbinimo iškil-mėse. Vienas asmuo prarado automobilio leidimą, nes ant savo automobilio lango buvo prisiklijavęs Cėnstakavos Marijos paveikslėlis.

* **LENKIJOS VYSKUPAI** laisvų kreipėsi į savo tikinčiuosius, skatinami melstis už Kristų išpažįstančias slaviskas tautas. Prie laisvų pridėta ta intencija kalbėtina malda į Cėnstakavos Mariją. Visi raginami melstis ištisą gegužės mėnesį.

* **LIUTERONŲ AUGSBURGO ISPAŽINIMU** 450 m. sukakties proga Tarptautinė Katalikų ir Liuteronų Komisija, kurios nariai atstovauja Pasaulio Liuteronų Federacijai ir Vatikano Krikščionių Vienybės sekretariatui, išleido bendrą pareiškimą. Jame sakoma, kad Augsburgio Išpažinime įžiūrinami bendrasis katalikų ir liuteronų tikėjimas. Esą, nepaisant įvykusio reformacinio skilimo, Augsburgio Išpažinimu buvo nortėta liudyti "vienos, šventos, katalikiškos ir apaštalinės Bendrijos" tikėjimą.

* **LIUTERONŲ VYSK. HANS-JOACHIM FRAENKEL**, vyskupas R. Vokietijos Goerlitzo vyskupijoje, pareiškė, kad krikščionys negali pataikauti ateistinei valdžiai, nes ji prieštarauja krikščionių, kurios galva yra Kristus. Jis pasmerkė Pasaulio Bendrijų Tarybą už ankstesnį Rodezijos Patriotinio Fronto rėmimą. Esą tai buvęs politinis veiks-mas, kurio taryba neturėjusi teisės daryti.

* **KRYŽELIS IS KARAGANDOS** pargarsėjo Anglijoje — jam net sukurts angų eileraštis. Tai iš arklio plaukų pagamintas kryželis Karagandos koncentracijos stovyklose Centrinėje Azijoje kalinamo lietuvių kataliko. Jis pasiekęs tikinčiuosius Latvijoje ir jį kaip dovana parsivežusi Anglijon viena laivė, kuri buvo nuvykus lankyti savo giminių. Kryželis buvo rodomas Londono Lietuvių Namuose per kun. Michael Bourdeaux knygos "Land of Crosses" pristatymą.

* **VYSK. JAROSLAV GABRO**, Čikagos ukrainiečių apeigų katalikų vyskupas, mirė. Jis buvo 60 m. amžiaus. Dėl savo ligos jis nebegalėjo dalyvauti ir Jono-Pauliaus II susauktame nepaprastajame ukrainiečių vyskupų sinode Romoje. Jis buvo stiprus religijos priespaudos Sov. Sąjungoje kritikas ir žymus ukrainiečių apeigų modernintojas, sukėlęs tuo atžvilgiu tam tikros įtampos ukrainiečių tarpe.

* **"NATIONAL CATHOLIC REGISTER"**, JAV katalikų savaitraštis, balandžio 20 d. numeryje įsidoję ilgą pasikalbėjimą su kun. K. Pugevičiumi apie Lietuvos tikinčiųjų būklę. Pokalbyje nurodoma, jog tai Vakarų apeigų katalikų centras Sovietų Sąjungoje. Apie 66% gyventojų ir dabar yra praktikuojantys katalikai, apie 90% vaikų Lietuvoje tebėra krikščionys ir apie 80% eina Pirmosios Komunijos. Nurodomas visokeriopas vaikų bei suaugusiųjų persekiojimas bei diskriminavimas dėl tikėjimo, varžymai stojantiems ir kunigų seminarijai. Kalbama apie parapijų gyvavimo vargus ir apie įvairius tikinčiųjų pasipriešinimus bei protestus komunistinei valdžiai. Pabrėžiama dabartinės pogrindžio spaudos svarba, ir išskiriama ypatinga "LKB Kronikos" reikšmė bei jos gyvastingumas.

* **SV. JUOZAPATO BAZILIJONAI**, Rytų apeigų katalikai ukrainiečiai, buvo Jono-Pauliaus II priimti specialioje audiencijoje švenčiant 1600 metų sukaktį nuo Sv. Bazilijaus mirties. Turėdamas galvąje daugelį šios vienuolijos vyrų bei moterų, dabar slapta veikiančių Ukrainoje, popiežius užsiminė apie "tuos vienuolijos narius, kurie darbuojasi religinių laisvių ypatingam varžyme". Tų vyrų bei moterų ištikimybė Kristui, Bendrijai ir šv. Bazilijaus įstatams, pasak popiežiaus, turi būti pavyzdžiu, skatinančiu dar ištikimiaus gyventi savuoju pašaukimu. Sv. Juozapato bazilijonų vienuoliai savo įkūrimo data laiko 1631 m., o įkūrėjais — Kijevo arkiv. V. Ruckį ir Polocko arkiv. šv. J. Kuncevičių, kuris ilgą laiką gyveno Vilniuje.

KUN. J. STS.

Viešnagė Lietuvoj ir Europoj

STASYS JUZENAS

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Neišpildytas pažadas

Grįžtame su mergina ta pačia autostrada į sostinę Vilnių. Tos pačios žvaigždės, kurias palikau prieš 35 metus, žibėjo Lietuvos danguje, bet ne tos pačios Lietuvos, kurią matau. Daug gerų jos žmonių, kurie gyventų, žuvo arba turėjo priprasti prie svetimųjų ir jų primestos valios.

Grįžtu į Vilnių apie 11 v. v. Randu viešbutyje raštelius laukusių ir nesulaukusių manęs giminių, draugų ir tų gerųjų studentų — mokslo kandidatų, su kuriais buvom susitarę susitikti 7 v. v. Pasijuntu kaip kiaulė — tuojau paliktu telefonu skambinu, atsiprašydamas, kad buvau nutolęs nuo namų ir nebuvo įmanoma įvykdyti susitarimo. Akademikai pabrėžė, kad jie buvo atėję visi trys, t. y. su gražia šaunia lietuvaite ir su gėlėmis. Pasakiau, kad sekancią dieną būsiu apie namus ir, jeigu jiems laikas leis, mielai lauksiu. Vienas jų aiškino, kad visi trys tikrai negali, bet vienas, jeigu atsisitrauks nuo darbo, tai gal. Be to, paklausė, kada grįžtu atgal. Sakiau, kad užporyt, t. y. trečiadienį, 12 v. dienos traukiniu į Varšuvą. Davė suprasti gal ateisiją išlydėti. Mane ir šiandieną domina mintis, ką mes susitikę būtume kalbėję.

Važiuojam į tėviškę

Aušta ketvirtas miglotas, jau su lietuimi rytas. Giminės mane veža į tėviškę aplankyti tėvelio ir brolio kapų. Važiavom Vilnius — Ukmergę (Ryga) greitkeliu, kuris tolygus Vilnius — Kaunas (Klaipėda) klasei, nes greitis automobilii leidžiamas 100 km į val. Mielai, nors ir nukraujavę bei skriaudžiami, tėvynės laukai, kloniai, šilai ir beržynėliai bėga pro akis kaip pasilgtas filmas. Nebesimato kaimui, nebesigirdi sutartinčių už miško, bet protarpiais sutirštintos gyvenvietės. Tai turbūt "kolchozai" ar "sovchozai", geriau pasakius, komunistiniai dvarai. Vieną iš sėdinčiųjų paklausiau, ar nauja ūkininkavimo sistema patinka, atsakė ne, nes kolchozo pirmininkas, kaip baudžiavos laikais urėdas, yra visagalis. Kitas bendrakeleivis, artėjas į 80-metį, sako: reikia taip gyventi, kaip yra. Tiesa, nesimato arklio traukiamo plūgo — jų vietoje traktoriai. Tai rodytų pažangą, bet klausimas, kam jie dirba ir ar darbininkas turi savą laisvą, ramų ir užtarnautą kampelį? Tai plati tema. Ar socialinis teisingumas ir laisvo žmogaus gerovė negeriau klestėtų, jeigu eitų lygiagrečiai privatus ūkis, planingas ūkis ir kooperacija?

Stabtelėjom kapinėse; atgimė praetisys skausmai, pagarba ir liūdesys tėveliui, broliui ir visiems kitiems, kurie ilsiis tarp ošiančių medžių ir gėlių palyginti gerai aptvarkytuose kapuose. Kadangi lietinga buvo ir keliukas į buvusią tėviškę, nors jos jau seniai nėra, buvo purvinas, tad nerizikavom važiuoti. Tik maždaug iš kilometro nuotolio pažūrėjau į siūbuojančias liepas ir kaštanus. Deja, medžiai nekalba. . .

Trakų pilyje

Ir vėl grįžtam, dar sustoję papietauti Ukmergėje, į Vilnių. Negali neaplinkyti Trakų: "Jos augstus valdovus užmigdė kapai, o ji tebestovi dar vis". Tikrai alsuojanti senovė XIV š. piliis, apsupta Galvės ir Skaisčio ežerų bei nuostabios gamtos. Pasakojama, kad Skaisčio ežeras yra pripildytas jaunos ir

gražios mergaitės ašarų. Ji laukė karžygio, išėjusio į karą su teutonais ir niekad nesugrįžusio. Jos ašaros buvo skaisčios, todėl ir ežeras vadinasi Skaisstis. Pilis sutvarkyta, bet darbai, kasinėjimas, atstatinėjimai bei praplėtimai tęsiasi. Dar vienas įrodymas Lietuvos priešams, kad tai garbinga Lietuvos pilis ir visa teritorija. Pilyje kabo kunigaikščių ginklai, apdarai, padargai.

Grįžtam į Vilnių, kur mus pasitinka miesto žiburiai. Pakeliui užsukam pas mane vežusius gimines pavakarienauti. Ta proga teko trumpai matyti Lietuvos televizijos programą (nespaltvota). Idomi, bet nemaža dalis rusiška.

"Rigoletto" operoje

Sugrįžtu į viešbutį apie 11 v. v. Vėl 2-3 draugai laukia manęs. Pasikalbam, pasikeičiam dovanomis. Tą vakarą geroji Birutė buvo parūpinusi bilietus į naktinį Vilniaus klubą, bet buvau perdaug nuvargęs, be to, vėlu, tad atsisakiau.

Teko būti operoje "Rigoletas". Mano supratimu, geras pastatymas ir pakankamai puiki vaidyba, balansuotas dainavimas. Labiausiai žavėjo operos ir baleto rūmų gerai, tiksliai ir geromis medžiagomis atliktas vidaus darbas. Scena keičiama horizontiniu ir vertikaliu stūmimu — scenos vaizdas tai iškyla, tai pradingsta pagal reikala. Žmonių buvo apie 70%. Gal dėlto, kad ryšium su Vilniaus universiteto iškilnėm buvo viso ko pergausiu.

Operos ir baleto rūmų išorės fasadas ne mano skonio, labai panašus į V. Vokietijos Frankfurto po karo statytus operos rūmus. Aplinka ir aikštė apie operos rūmus prabangiai ir profesionališkai atlikta. Prie Lenino-Gedimino g-vės ir kitų didesnių g-vių bei pastatų gausu gražių išbaigtų aikščių, gėlynų, dekoratyvinių medelių ir t.t. Tik nevisur yra reikalingi svetimi biustai-paminklai.

Grumtynės su gyvenimu

Savaime suprantama, per 5 dienas daug ko nepamatyti. Vis dėlto gali aiškiai pastebėti, kad mūsų tautiečiai Lietuvoje sunkiau kovoja su gyvenimu, kaip mes išeivijoje. Jie jaučia ir žino svetimųjų skriaudas, kaip ir mes čia. Todėl tiek ten, tiek čia mūsų lietuviškam išsilikimui ir nepriklausomybės atgavimui niekas mums nepadės, jeigu mes patys sau nepadėsime. Nesistebiu esamu ten labai mažą nuosimčių pagiežos, nes gal iš ten atvykęs į JAV tokią pat pagiežą patyrė pas mus. Jos neireikia nei čia, nei ten, nes turime ir be to daug rūpestių ir darbų. Kur bevažiuom, su kuob kalbėjau (Lenkijoje, abiejose Vokietijose, Jugoslavijoje, Vengrijoje), visur radau tą patį atsakymą: "Valstybės suverinitetas ir jos sistema ar ideologija yra skirtingi dalykai. Juk nėra normalaus žmogaus, kuris paneigtų savo tėvus ir tuo pačiu tėvyne. Rusija ne pėdos pagrobto Kinijos žemės nenori jai grąžinti, nors ta pati komunistinė sistema ir ideologija. Mes čia ir ten įeikome tiesos, socialinio teisingumo ir teisės gyven-ti nepriklausomu gyvenimu.

Iš Vilniaus į Varšuvą

Dar vienas žvilgsnis į susirinkusius perone išleisti, ir jau pradėdu tolti nuo sostinės Vilniaus. Traukinio vienetėje vėl sėdime keturi — JAV gimęs lietuvių kilmės kunigas, pasipūtusi jauna gaudė, lenkas profesorius ir aš. Lenkas kalbasi su gude rusiškai, kuri sakosi va-

žiuojanti į Lenkiją pas tetą. Profesorius klausia, ar moka gudiškai, atsako rusiškai, esą gudų kalba grubi, ir dėlto geriau kalbėti rusiškai.

Profesorius klausia, ar moka Gudijos himną. Ji pagalvojo ir pradėjo: "O Gudija, brolis Rusijos, kartu kovojom už laudį ir t.t." Į klausimą, kodėl nekalba lenkiškai, jei teta gyvena Lenkijoje, paaiškino, kad jos mama visada ragina klausyti Gudijos radijo ir kalbėti gudiškai.

Kalbėjau si aš su profesorium, kuris gerai mokėjo lenkiškai ir vokiškai. Sakė važiuoją iš Vilniaus universiteto mienėjimo, kur buvo pakviestas profesorės, su kuria susipažino prieš kiek laiko atsitiktinai traukinyje, važiuodami į konferenciją Leningrade. Gudė įsikišo: "Ar tai lenkė profesorė Vilniaus universitete?" "Ne, tikra lietuvė", — atsakė profesorius. Be to, pridūrė, esą lietuvė profesorė jam padėjau: "Mes jau nebeturim ko prarasti..."

Tas lenkas profesorius pavaišino lietuviškais kepsniais, padovanotais jam viešėjimo metu. Aš pasisakiau esąs lietuvis, gyvenas JAV per 30 metų. Jis puikiai žinojo II D. karo istoriją ir pasisakė, kad jo pavardė Lutke — vokiška.

Gudė išlipo Balstogėje, o profesorius dar važiuo keletą stočių. Jis man pro traukinio langą rodė plačią per mišką iškirstą Lenkijos ir Sov. Sąjungos sieną-biržę, kad nepereidintų žmonės. Netrukus jis išlipo ir persėdo į kitą traukinį Stetino link.

Vakarų Europoje

Grįždamas išbuvau Frankfurte ir V. Europoje 4,5 dienos. Aplankiau Heidelbergą ir Strasburgą. Pirmas išpušis — V. Vokietija sudemokratinta gera ir bloga prasme. Jeigu ne tipiškai Vokietijos senu stiliumi atstatyti pastatai ir vokiečių kalba, sakyktum, kad tai JAV tėsinys. Reklamos, kioskai, įvairiausia spauda, pornografija, svetimsalial. Nors kraštas nėra toks sudrausmintas, kaip anksčiau, bet pakankamai tvarkingas. Dolerio perkamoji galia mažą, ir viskas brangu. Už dolerį gali geriau "pabaliavoti" ir Lenkijoje, ir Lietuvoje.

Krautuvės puikios, prekių pilna, gatvėje rieda gražūs "Mercedes" ir kiti vidutinio dydžio beveik nauji automobiliai. Pačių vokiečių pasisakymu — "ekonomija žydi". Čia beveik nieko nepirksi, nieko neparduosi pigiau ar brangiau, išskyrus gal naujus patentuotus techninius reikmenis, kurių dar ir JAV nespėta atvežti, — jie gal kiek pigiau išeitų (taip pat odiniai gaminiai).

Politinis V. Vokietijos pulsas, jeigu sugebėjau jį suprasti, yra linkęs į sotų gyvenimą jungtinės Europos sudėtyje. Vokiečiai mano, kad sujungtos Europos sudėtyje užsitęsęs geresnį rytojų negu karais "Drang nach Osten" ar kitur.

Apie lietuvių vokiečiai yra geros nuomonės. Pvz. teko orauosčio kavinėje užkandžiauti su dviem 31 ir 37 m. vokiečiais. Jie mokytojomis nuo Hamburgo. Jos teigiamai vertino pokarinę situaciją, pripažino komunizmo nepopuliarumą ir gerai žinojo apie padėtį Lietuvoje.

Sekmadienį užsukau į Frankfurto katedrą. Eidamas aikštė pastebėjau irrašą gal ant vandentiekio dangčio. Jis primena, jog II D. karo metu 5% miesto buvo sugriauta.

Katedra sena. Jaunas vikaras po pamaldų pasisveikino su katalikų organizacijos nariais ir pakvietė juos užkandžiams prie katedros esančioje lapinėje. Grįždamas viešbutin, užkalbinau peržengusį 50 metų vokiečių. Pasisakiau kas ir iš kur esu ir pradėjau kalbėti. Malonus ir išsilavinęs vokiečis pasidžiaugė, kad Vokietija šiandieną ir su Prancūzija sugyvena gerai, reikė vilti, jog ateityje susijungs abi Vokietijos, nes vokiečiai karo nebeuori. Taip pat pabrėžė, kad šiandieną V. Vokietija yra stipriausia ekonomiška V. Europoje, o R. Vokietija — R. Europoje.

Heidelbergas — gamtos grožiu apdovanotas, aikštėmis, takais, alėjomis išgrąžintas universiteto miestas. Biblioteka didžiulė — radau ir lietuviškų knygų. Strasburge buvau tik 5 valandas iki kito traukinio. Idomi Europos parlamento būstinė Prancūzijos apie 300,000 gyventojų mieste. Tuo baigėsi mano viešnagė Lietuvoje ir Europoje.

Padėka

Mirus mylimam mano vyrui

A+ A

JUOZUI ŽEMAIČIUI,

nuoširdžiai dėkoju gerb. prel. dr. J. Tadorauskui už sukalbėtą Rožinį koplyčioje, atlaikytas šv. Mišias, kun. E. Jurgučiu, OFM, už pašventinimą amžino poilsio vietos. Ypač dėkoju šauliams ir šaulėms, visiems laidotuvių dalyviams, aukojusiems šv. Mišioms, atsiuntusiems gėles, pareiškusiems užuojautas ir palydėjusiems Velionį į kapines.

Mano nuoširdus ačiū visiems —

Genovaitė Žemaitienė

Padėka

Mirus mūsų mylimam vyrui, tėvui ir seneliui

A+ A

PAULIUI VYSKUPAIČIUI,

gilią padėką reiškiam kun. Izidoriui Grigaičiui, už maldas koplyčioje, atlaikytas šv. Mišias ir palydėjimą į kapines. Taip pat dėkojame Broniui Mackevičiui už giedojimą šventovėje.

Nuoširdžiai dėkojame karsto nešėjams, visiems draugams ir pažįstamiems už Velionies lankymą koplyčioje, dalyvavimą laidotuvsė, aukas šv. Mišioms, gėles ir užuojautas žodžiu bei raštu.

Ypatingą padėką reiškiam mūsų mieliems bičiuliams, kurie mus globojo ir guodė tame skaudžiam laikotarpyje. Jų nuoširdumas liks neužmirštas mūsų širdyse.

Labai ačiū ponions už gražiai paruoštus pusryčius.

Dėkingi — žmona Stefania ir sūnus Remigijus su šeima

MIELAM BROLIUI

A+ A

A. GRIGALIŪNUI

mirus,

seserį T. ZALESKIENĘ ir šeimą nuoširdžiai

užjaučia —

J. O. Kirvaičiai

H. L. Sukauskai

R. M. Gertai

V. M. Vaitkai

A+ A

dr. POVILUI GUDJURGIUI

mirus, jo žmonai MARYTEI, dukroms LYDIJAI, RŪTAI, DANUTEI, sūnui POVILUI ir jų šeimoms reiškiam gilią užuojautą —

Kanados Lietuvių Bendruomenės
Edmontono apylinkė

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

YONGE MEMORIALS LTD.

2044 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 1Z9

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškus darbas, puikius lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Mobawk Furniture Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinelės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose —
137 RONCESVALLES Ave.
Tel. 537-1442

Rytuose —
2448 DANFORTH Ave.
Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Kas vienuoliktas gyventojas Lietuvoje -- alkoholikas

Ka tik gautoji pogrindžio "Aušra" 19 (59) nr. išspausdino straipsnį "Gelbėjime save ir savo tautą!", kuris iškelia grėsmingą lietuvių tautos būklę. Čia persispaudiname tą straipsnį išties. RED.

Keturi žiaurios okupacijos dešimtmečiai ne tik sukomplicavo ekonominę Lietuvos gyvenimą, nualino gamtą, sumažino jos išteklius, sunaikino daug kultūros vertybių, bet ir kelia didžiulę grėsmę tolesniam tautos egzistavimui.

Viena pačių didžiausių okupacijos blogybių, kertančių tautos gyvybės šaknis, yra girtavimas ir alkoholizmas. Dėl šios blogybės kasdien yra šeimos, žūsta avarijose ir kituose nelaiminguose įvykiuose dešimtys žmonių, gausėja susirgimų įvairiomis psichinėmis ligomis, vis daugiau gimsta fiziškai ir psichiškai nepilnaverčių žmonių. O kiek padaroma sunkių nusikaltimų ir patiriama dvasinių bei materialinių nuostolių! Jokia statistika viso to neįmanoma išreikšti. Kaikas šią nelaimę lygina netgi su pokario metų fiziniu genocidu, kai per vieną dešimtmetį mūsų žmonių buvo tiek sunaikinta, jog tauta buvo atsidūrusi prie pat prarajos krašto. Jei ne po to sekęs atoslūgis, šiandien tikriausiai mūsų tautai ar bent jos kultūrai būtų rašomas nekrologas. Deja, ir vėl kartojasi panaši situacija. Tik šįkart okupacijos veiksniai sukūrė tokią situaciją, kad ne kiti mus, o mes patys save naikiname. Tai, žinoma, dar skaudžia.

Norėdami toliau gyvuoti kaip tauta ir išsaugoti savo dvasines vertybes, turime viską realiai apsvaistinti ir, kol dar nevela, stoti į žūtbūtinę kovą dėl savo tautos egzistencijos. Kad iškilusi grėsmė yra tikrai reali, įtikinamai ir vaizdžiai rodo žemiau pateikiami statistiniai duomenys, paimti iš š. m. rugsėjo mėn. įvykusio blaivininkų pasitarimo.

Respublikoje 300.000 žmonių kasdien piktnaudžiauja alkoholiu, t. y. kas vienuoliktas jos gyventojas jau yra tapęs alkoholiku. Suaugęs Lietuvos gyventojas per metus išgeria 26 litrus absoliutaus alkoholio (100% stiprumo). Kasdien kiekvienas Lietuvos vyras išgeria po 180 gr. degtinės, o juk 100 gr. degtinės jau laikoma alkoholiu norma. Kas septintas alkoholikas — moteris. Apskritai per metus vienas Lietuvos gyventojas suvartoja 82,3 litro alkoholinių gėrimų. 1977 m. vienas respublikos gyventojas alkoholiui išleido iš viso 179 rb. Praėjusiais metais išleista dar keletu rublių daugiau. Pvz. 1978 m. vienas Vilniaus gyventojas alkoholiui išleido 189 rb.

Kokių tempų didėja alkoholio suvartojimas, rodo šis palyginimas: nuo 1960 iki 1968 m., t. y. per aštuonerius metus, alkoholio suvartojimas Lietuvoje padidėjo net 3,8 karto! Alkoholio suvartojimas ir toliau kasmet didėja. Kaip šia blygybe esame kitus aplenkę, rodo antras palyginimas: vienas pasaulio gyventojas per metus suvartoja 2,4 litro absoliutaus alkoholio, o Lietuvos gyventojas net 10,2 litro — beveik 5 kartus daugiau. Netai seniai baisėdavomės išgirdę kalbant apie didėjančią moterų girtavimą. Šiandien jau

kalbama apie paauglių ir vaikų girtavimą. Nevienas ir savo akimis matėme prie parduotuvių vaikų, besmagurijaujančių "rašalą" ir alų. Statistika jau užfiksavo patį jauniausią Lietuvos alkoholiką — tai berniukas, gyvenęs Salčininkų rajone, neturintis dar nė 13 metų. Be abejonės, panašių skaudžių faktų greitai išgirsime ir daugiau. Miesteliuose ir kaimuose reikalaujama kur kas blogesni, negu didesniuose miestuose. Pastaruosiuose esama daugiau žmonių, atmetančių šį klaidų gyvenimo būdą. Tačiau kaimuose jau nedaug besutiksim blaiviai gyvenančių vyrų.

Tai, kad Lietuvoje iš tikrųjų susidarę tragiška būklė, jau patvirtina ne tik periodika, bet ir rašytojų balsai, vargais negalais prasiveržę pro cenzūrą. Štai trumputė ištrauka iš Mykolo Karčiausko "Žvirgždės poemos" II-sios dalies, išspausdintos 1979 m. "Pergalės" 9 nr.:

Kai vaistai tobuli, ir ligos tobulėja.
Kada gi tiek girtų po kaimą
šlūtinėjo?
Kiek mes žmonių prarandam, kiek
prarasti žadam,
degtinėje ieškome, ko darbuose
neradom.
Prigėrė šuliny, po mašina pateko,
sutraikė ar namine gerdami apako.
Kiek motinų pragrė motinystės
teisę,
kuo meilę motinų mes kūdikiams
pakeisim?
Dienugaloj per kaimą eina,
pasigėrus.
Visi pakampiai krautaves plačiai
atvėrė.
Pasmaugs dorovę, prigimtį žmogaus
ir būdą,
naujanagius, ir tuos, ir tuos
planingai žudom
žygiuodami ir priekį, į rytojų
šviesų. . .

Ką šioje kraupioje situacijoje siūlo mums partija ir vyriausybė? Kokias gi kovos priemones ji numato?

Vienas iš respublikiniame pasitarime kalbėjusių pabrėžė, kad vyriausybė žada alkoholinių gėrimų pilstyti į mažesnio tūrio butelius (po 100 ir 200 gr.) bei šiek tiek sumažinti alkoholio gamybą. Kai dėl pirmojo pažado, tai kažkas pasakė, kad taip tik dar daugiau užtersim gamtą šukėmis. Antrasis pažadas taip pat nerealias: kokiom gi prekėm valstybė pakeis alkoholi, jei kasmet didėja prekių deficitas? Tad kokių būdu ji išvilios kasmet iš respublikos gyventojų tuos 600 milijonų, kuriuos gauna už alkoholinių gėrimų pardavimą? Juk tai penktadalis visos respublikos prekių apyvartos, ir tiek sumažinti pajamas neįsis nei ck, nei ministerių taryba.

Pagaliau ar gali kovoti su šia negerove tie, kurie ją sukūrė? Vienas to paties respublikinio pasitarimo dalyvių išdrišo pasakyti, kad blaivybės akcija vyksta ir vyks be valstybės paramos. Matyt, dabartinė valdžia verčiau linkusi bet kuriuo būdu pratęsti savo egzistavimą, negu aukotis liaudies gerovei ir pasitraukti iš istorijos arenos.

Tad nėra ko laukti iš partijos ir vyriausybės, kad jos imtųsi gelbėti mus iš didžios nelaimės.

Pasitarime niekas atvirai ir nekėlė klausimo, iš kur atsiranda ta blygybė ir kur jos šaknys. Tačiau daugeliui šiandien ir taip aišku, kad nuolatinis žmonių paniekinimas, dvasinių jų

reikmių ignoravimas bei pavertimas paprastais darbo galvijais ir yra tos priežastys, verčiančios milijonus komunistinės santvarkos žmonių degraduoti. Atsidūrę prieš neįveikiamą žmogiškąjį orumą bei laisvę gniuždančią sieną, nepatirdami jokios šilimos ir tejausdami nuolatinį, dažnai net nenusakomą dvasinį alkį, žmonės metasi į desperaciją, i nuopolio ir savęs naikinimo kelią. Tai kerštas. Fatališkas, daugelio net nesuvokiamas kerštas sistemai, privertusiai juos degraduoti. Žmonės, žūdami, naikina ir pačią sistemą.

Be abejonės, toks kelias mums nepriimtinas. Pirmiausia etniniu požiūriu. Mes negalime abeingai stebėti, kaip žūsta tūkstančiai silpnųjų, nesugebėjusių rasti atramos prieš juos niveliuojančias jėgas.

Kita vertus, ar galime būti tikri, kad po viso šio alkoholinio košmaro liks dar tiek dorų lietuvių, jog būtų įmanomas valstybingumo atkūrimas ir ekonomikos bei kultūros plėtojimas? Juk nežinia, kiek dešimtmečių dar teks mums grumtis su alkoholizmo skatinimo jėgomis. Ar tuose žmogiškuose griuvėsiuose nepalaidosime ir tų vertybių, kurių puoselėjimu rūpinomės šimtmečiais? Gal po to siaubo bus tik skurdus vegetavimas?

Todėl paprasčiausia logika verčia mus apsidairyti aplink ir daryti visa, kas įmanoma, savo interesams ginti. Pirmiausia — pradėti kovą! Ilgainiui surasime daugiau bendraminčių, ir kils platesnis šios veiklos sąjūdis. Todėl paprasčiausia logika verčia mus apsidairyti aplink ir daryti visa, kas įmanoma, savo interesams ginti. Pirmiausia — pradėti kovą! Ilgainiui surasime daugiau bendraminčių, ir kils platesnis šios veiklos sąjūdis.

Kovoje kartais gimsta tokių jausmų, kurie viską nušviečia dar ryškesne šviesa ir įkvėpia drąsiems žygiams. Tikėkime, jog gerus darbus laimina ir Dangus. Nelengva buvo ir Motiejui Valančiui pradėti blaivybės veiklą rūsčiomis carizmo sąlygomis. Tačiau kaip veikiai ji išsiplėtė ir kokių veržlių bei skaidrių srautu nutekėjo! Vargu ar vėliau bereikėjo didelių vadovų įkvėpėjų. Viskas jau vyko savaime.

Be to, tai bene vienintelė sritis, kur valdžia bejėgė imtis prievartos. Niekas mūsų neprivers gerti, jei mes patys negerisime. Žinoma, ji galės kliudyti organizuoti veiklą, tačiau žmonių sąmoningumas yra didžiausia organizuotumo forma ir prieš ją valdžia neras jokių efektyvių priemonių. Kaikurie Lietuvos kunigai jau aktyviai pradėjo šią kovą. Atsiranda entuziastų ir tarp pasauliečių. Visada sunkiausia pati pradžia. Užmezgę kontaktus ir jausdami vieni kitų žingsnius, būsimė drąsesni ir savo veiksmuose, ir darbuose. Tad stokime į garbingą kovą dėl savo tautos gerovės, dėl žmonių dvasinio grožio ir laimės!

B. Andriūnas

• Norintiems susipažinti su "Tėviskės Žiburiai" jie siunčiami nemokamai. Metinė prenumerata naujam skaitytojui — \$10, reguliari — \$14.

Knygos "Lithuanian National Costume" sutikėvė Jaunimo Centre, Čikagoje, kurias š. m. balandžio 18 d. surengė Lietuvių Tautodailės Instituto Čikagos skyrius. Iš d. į k.: kalba knygos autorius dail. Antanas Tamošaitis; sėdi: gen. garbės konsulė Juzė Daužvardienė, ses. M. Perpetua, ses. M. Mercedes, Kazimiera Bradūnienė, Kazimieras Bradūnas, Elena Bradūnaitė, Aldona Veselkienė, Liet. Taut. Inst. Čikagos sk. pirmininkė; kairėje E. Bradūnaitė — vakaro kalbėtoja ir dalis svečių.

Mes, lietuviai, įvairiais atvejais pamurame, kad per eilę šimtmečių nesulaukėm nė vieno tikrai lietuviško kraujo šventojo. . . . Aišku, jų turėjom nemažiau, negu bet kuri kita krikščioniška tauta, bet kanonizuoto (viešai pakelto į altoriaus garbę) — nė vieno. Šventąjį Kazimierą, Lietuvos Globėją, tenka dalintis su lenkais. . . .

Dažnomis progomis stebimės, kodėl taip giliai tikinti katalikiška lietuvių tauta iki šiol nesulaukė tos garbės? Dažnam kils klausimas: ar tai jau taip labai svarbu? Aišku, kad svarbu. Ir labiau, negu daugelis galvoja. Šventuoju Kazimieru dalintis su lenkais nėra visiems malonu. Kuris lietuvis nepageidautų savo šventųjų, pripažintų ir pasiekusių altoriaus garbę? Argi mes mažai turėjome (ir turime) tokių, kurių neabejotinai švento gyvenimo kelias ejo lietuviškos žemės vargų kloniais? Jie daugelį sustiprintų tikėjime, guostų varganoje būtyje ir uždegę gilesne Kristaus meile.

Taip galvojame ir jaučiame mes, negausi katalikiška tauta, o kaip su Brazilija? Šita šalis iš 127 milijonų gyventojų turi per šimtą milijonų katalikų. Kiek jie savo krašto šventųjų turi? Iki šiol nė vieno! Brazilai tą

Ir Brazilija neturi šventojo

RIMAS AMALVISKIS

faktą tikrai skaudžiai pergyvena.

Pirmojo Brazilijos šventojo beatifikacijos byla buvo pradėta XVII š., bet dėl politinių priežasčių nutraukta ir tik 1910 m. pradėta iš naujo, tačiau ir vėl "užmigdyta". . . .

Dabar pranešama iš Romos, kad šventais Paskelbimo Bylų Kongregacija pagaliau priėmė nutarimą duoti Brazilijai pirmą šventąjį. Jo byla esanti Šventojo Tėvo rankose. Manoma, kad jo paskelbimas sutaps su laukiamu popiežiaus atsilankymu Brazilijoje.

Kas jis buvo, kuriam tenka labai reta garbė?

Tai kunigas, jėzuitas Jose de Anchieta (1534-1597). Lietuviškoje spaudoje esu plačiau rašęs apie kun. Anšietą, jo darbus ir gyvenimą. Ir dabar dar dažnai mėgstu pasidėti ant "Pedro do Anchieta — Anšietos akmens" ir pasvajoti apie jo nuostabių gyvenimų ir darbus.

Nuostabus kunigo Juozo Anšietos gyvenimo kelias buvo plačiai žinomas ir komentuoja-

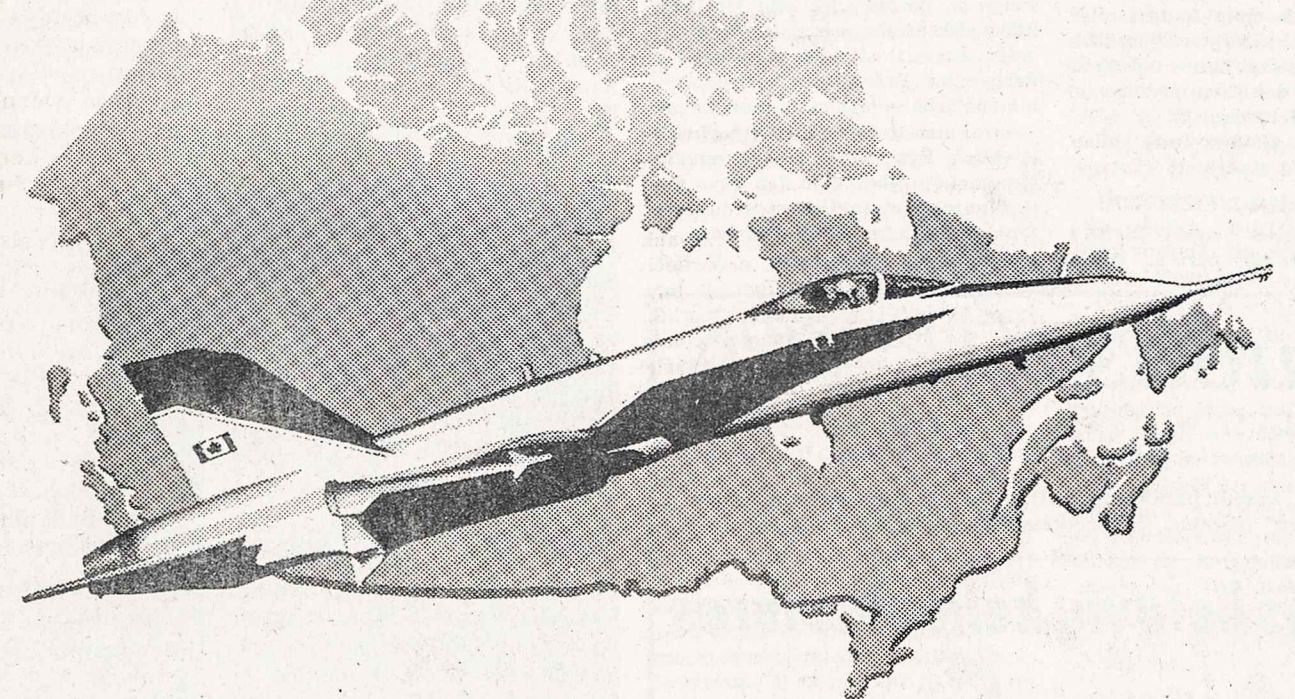
mas jau paskutiniaisiais jo gyvenimo metais. Jis nėra gimęs Brazilijoje — savo gyvenimą pradėjo ispanų valdomose Kanarų salose. Iš savo pragyventų 63 metų amžiaus 47 metus paaugojo apaštalavimui laukinių Brazilijos indėnų tarpe. Susidūrė su žiauriomis kanibalų giminėmis, yra buvęs jų belaisviu ir pasmerktu mirti. . . . Visur jį lydėjusi Dievo globa. Jis tūkstančiais atvejų keliavo pėsčias per tankiasias Brazilijos džungles, pilnas nuodingiausių gyvųjų, plėšrių žvėrių ir įvairių nuodingų gyvūnų. Beginklis? O, ne. Jo ginklai buvo Rožinis, brevilorius, katekizmas ir stora gumuota lazda. Be tiltų jis pereidavo per sraunias upes. . . . Tūkstančius kilometrų jis žygiavo okeano pakrantėmis, ilgesniam laikui apsidodamas tik ten, kur reikėdavo laukinius krikštyti ar pamokyti tikėjimo tiesų. Išmoko jų kalbą, keletą pagrindinių tarmių ir su nepalyginama kantrybe bei uolumu darbavosi juos krikštydamas bei šviesdamas.

Kunigo Anšietos beatifikacija buvo pradėta rūpintis tik 20

metų praslinkus po jo mirties. Jo apaštalavimo darbai niekada nebuvo ginčijami Brazilijoje. Tuometinis popiežius Urbanas VII 1627 m. buvo labai palankus jo bylai, bet. . . . Roma buvo labai toli nuo Brazilijos, o laikas bėga ir tik XVIII š. popiežius Klemensas XII jam suteikė "Garbingojo Dievo Tarno" titulą. Didesniam jo pagerbimui priešinosi įžymūs kanonų gynėjas Prospero de Lambertini (būsimasis popiežius Benediktas XIV). Buvo surinkti ir įrodyti 208 liudijimai jo šventų darbų. To neužteko, nes. . . kunigas Anšietas buvo žėzuitas, o visi jėzuitai 1759 m. buvo ištremti iš Brazilijos ir Portugalijos. Dėlto visi liudijimai apie šventojo gyvenimą buvo iškreipiami ar nuvertinami anuometinės kolonijinės politikos. Kilme ispanas, dargi jėzuitas per beveik pusę šimtmečio darbavėsis tolimiausiose užjūrio kolonijose, negalėjo būti palankus eksploatacinei-kolonijinei Portugalijos politikai, kuri ir buvo didžiausias stabdys jo iškėlimui į altoriaus garbę.

"Nukankintieji kovoja drauge su mumis. . . . Jie stiprina mūsų gretas. . . . Tebus pašlovinti nenusilenkę prieš netiesą." ARKIV. M. REINYS Vladimiro kalėjime

Geras parinkimas ir geras pirkinys visiems kanadiečiams!

Lektuv CF-18 yra geras parinkimas ir geras pirkinys mums visiems Ontario provincijoje ir Kanadoje!

Kanados vyriausybė parinko geriausią naikintuvą savo krašto gynybai — CF-18. Šis parinkimas teiks Ontario provincijai didelę ekonominę naudą dabar ir ateityje.

Geras pirkinys mūsų saugumui.

CF-18 yra stiprus, modernus ir patikimas. Lengvai pritaikomas. Dėl savo tobulesnės technologijos, lankstaus plano, plataus karinio pajėgumo jis yra atvires naujiems patobulinimams ir gali būti pritaikytas besikeičiančiam gynybos poreikiui. Tokios savybės nulėmė jo parinkimą Kanadai.

Geras pirkinys Ontario ekonomijai.

Parinkdama CF-18, Kanada sėkmingai sudarė sutartį, kuri bus labai naudinga mūsų verslams ir pramonei. Mes gauname žymiai daugiau nei 137 naikintuvus. Įpareigojanti sutartis su Mc Donnell - Douglas skatins naujus investavimus ir pirkimus daugelyje sričių, plės pagalbą eksportuotojams ir pertsiks naują technologiją Kanadai. O tai reiškia augimą. Lektuvų gamintojai per sekančius penkiolika metų sudarys trijų milijonų dolerių vertės sutartis su įvairiom

jmonėm visoj Kanadoj. Tuo būdu gaus darbo tūkstančiai darbininkų.

Didelė to sandėrio dalis bus naudinga Ontario provincijai, ypač jos aviacijos ir elektroninei pramonei.

Geras pirkinys Ontario verslams.

CF-18 sutartis teikia nepaprastai daug galimybių Ontario verslams. Daugelis Kanados verslų bei pramonės įmonių, mažų ir didelių, dalyvaus visoje eilėje projektų, sudarytu McDonnell-Douglas bendrovės.

Dabar jūsų eilė pasinaudoti šiomis galimybėmis. Tad pilnai pasinaudokite jomis. Kanadiečiai priklauso nuo JUSU iniciatyvos ir dinamizmo. Visi Ontario gyventojai gali dalintis laimėjimais.

Tai geras pirkinys!

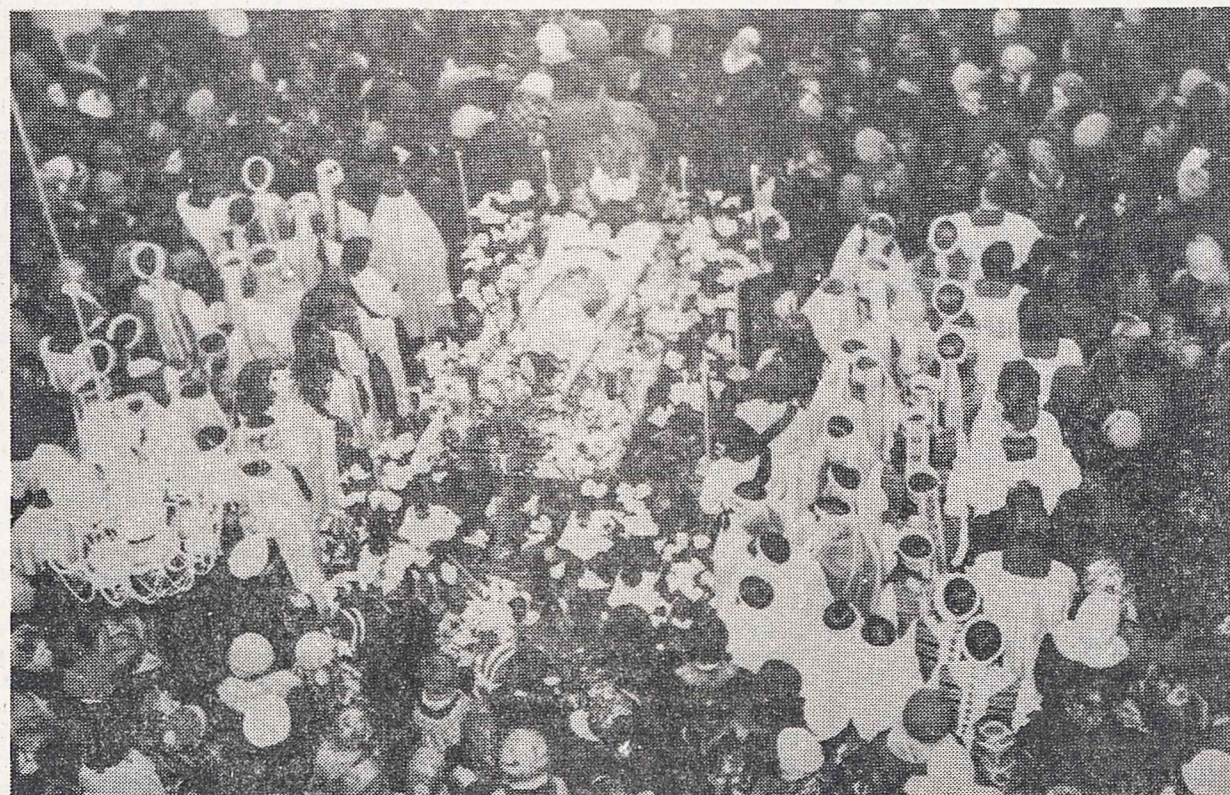
Jei norite daugiau sužinoti apie esamas galimybes savo įmonėms, kreipkitės į Kanados vyriausybės verslo informacijos centrą — Business Information Centre. (Toronto, 416-369-4941; kitur Ontario provincijoje kreipkitės iš savo telefono operatorę, prašydami Zenith 0-3200).

Government of Canada

Gouvernement du Canada

Canada

Lietuvoje slapta įšventinto kunigo Virgilijaus Jaugelio laidotuvėse 1980 m. vasario 21 d. Kybartuose vėlonies karstas, apsuptas žmonių minios, skęsta gėlėse, kurios išreiškia pagarbą mirusiam kovotojui už žmogaus teises

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

EKSKURSANTŲ ISPŪDZIAI

Balandžio pradžioje sovietų okupuotoj Lietuvoj vėl lankėsi būrelis jaunimo iš V. Vokietijos. Tarp jų svečių, pakviestų "Tėviškės" draugijos, daugiausia, atrodo, buvo Vasario 16 gimnazijos moksleivių. "Gimn-tasis Kraštas" balandžio 24 d. laidoje įdėjo Algio Kustos rašinį "Mes dar susitiksim", iš kurio sužinom, kad tie jaunuoliai buvo nuvežti į Trakus, Druskininkus ir Palangą. Rašinį papildė trys nuotraukos, viena jų užimanti beveik visą pirmą puslapį. Joje K. Mačiūnaitė, R. Rekašius iš JAV ir G. Gaubys iš V. Vokietijos sveikina Druskininkų III vidurinės mokyklos pionierius. Brazilijos lietuvaitė S. Vazgaudka tuos susitikimus fiksuoja savo fotoaparatu. Kitoje nuotraukoje matyti A. Gečytė iš JAV, J. Dirgėlaitė iš V. Vokietijos ir jau minėtoji S. Vazgaudka. Pokalbiuose su Algii Kusta šnekliausi buvo du V. Vokietijos atstovai — Huettelfenfeld gyvenanti tarnautoja Justina Dirgėlaitė ir Duesseldorfe statybininku dirbantis Gintaras Gaubys.

ANTROJI VIESNAGĖ

J. Dirgėlaitė A. Kustai pasakojo: "Kai sužinojom apie kelionę, vos ne konkursas kilo — kam važiuoti teks laimėti...". Jai ta kelionė jau buvo antroji, nes su ekskursija buvo atvykusi prieš porą metų: "Dabar dar labiau traukė. Ir įdomiau buvo — šiaip ar taip, gilinau pažintį su gražiu kraštu. Mes apie Lietuvą siek tiek mokėmės gimnazijoje, bet kokia ji šiandien — nežinome, vis sėni laikai minimi...". Ča ji, žinoma, turi galvoje nepriklausomos Lietuvos laikus ir, galimas dalykas, Lietuvos istoriją. Toliau J. Dirgėlaitė porina: "Buvome vidurinėse mokyklose Vilniuje ir Druskininkuose. Be visa ko, sužinojau įdomų dalyką — jūsų moksleiviai, gabūs vienai ar kitai sričiai, po pamokų gali užsiminėti mokyklose įvairiuose būreliuose. Kažkas panašaus yra ir pas mus, bet ten kainuoja pinigai...". Didžiausią įspūdį J. Dirgėlaitė padarė kompartiją ir Lenina garbinančios politinės dainos: "Ir dar vienas įsiminis susitikimas su vienu metu politinių dainų atlikėju Simu Babravičiumi. Tas vakaras Vilniuje, Menininkų rūmose, bene patys gražiausias — kaip smagiai visi kartu dainavome. Brangūs dalykas turėti tai, kas žmones jungia..." Tokia jungtimi J. Dirgėlaitė, matyt, laiko sovietinio sukirimio politines dainas.

PALANGOS SMELIS

Nuosaikešnis savo pareiškimuose buvo G. Gaubys, gimęs Klaipėdoje. Nors jam ta žemė beveik neteko bėgioti, tačiau ją jis laiko brangiausia. Palangoje pasisėmė saują smėlio paršvežti Duesseldorfan. Paprašytas atskleisti stipriausią įspūdį, G. Gaubys tarė: "Patyriau, pas jus gerai organizuotas sportas, visiems prieinamas. Ne privatus reikalas...". Taip greit sunku išsakyti visa, ką gero ir gražaus patyrėm. Viešnagė buvo gerai organizuota — o, net truputį pavargom — bet viskas atsipirkio. Naudos yra — tiek daug matėm. Per kelias minutes visko neišpasakosi. Matote, ir lietuviškai mums nelengva kalbėti — o jei dar kartą atvažiuos, — geriau pramoktume..." A. Kustos teigimu, G. Gaubys žada toliau mokyti ir galbūt studijuoti Vilniuje.

AKCIJA PRIEŠ J. CARTERĮ

Jaunieji Maskvos imonės "Serp i molot" darbininkai parasė laiška

JAV prez. J. Carteriui, bandydami užmaskuoti karines Sovietų Sąjungos avantiūras. Jame reikalaujama, kad JAV sustabdytų ginklavimąsi, karo isteriją, brutalių kišimasi į kitų tautų vidaus reikalus. Ta angliška laiška atspaudė "Komjaunimo Tiesa" balandžio 29 d., siūlydama jį išsi-kirpti Lietuvos komjaunuoliams, pasirašyti ir pasiųsti Vašingtonan. Lietuvos mokyklose, imonės organizuo-jami propagandiniai jaunimo susi-rinkimai, kuriuose puolamos Jungti-nės Amerikos Valstybės. Balandžio 26 d. "Komjaunimo Tiesoje" prašne-ko Lietuvos taikos gynimo komiteto jaunimo komisijos pirm. Rimantas Vanagas, puldamas taikos priešus: "Ypač pavojingi JAV karinio kom-plekso ir NATO ketinimai dislokuoti Vakarų Europos šalyse vidutinio nuotolio raketas su branduoliniu už-taisu. Pastarųjų mėnesių įvykiai Af-ganistane sukėlė Vakaruose iki šiol negirdėtą propagandinį triukšmą. Smežiškios kampanijos prieš TSRS tikslas aiškus: pakirsti mūsų šalies autoritetą, komplikuoti tarptautinę padėtį. Norint atremti tamsiųjų pla-netos jėgų užmačius, reikia susitelkti. Būtina susitelkti..." Visas pasau-lis žino, kad taikai pavoju atnešė ne JAV ir ne S. Atlanto Sąjunga, o pa-tytis Kremliaus valdovai savo karine invazija į Afganistaną. Tokiais raišniais, tokiom rezoliucijom tik dangs-tomi tikrieji nusikaltėliai. Akcija prieš prez. J. Carterį, atrodo, skatina ir Maskvos olimpiados boikotas. Tai liudija Panevėžio "Ekranu" gamyk-los 420 komjaunuolių priimta ir pasi-rašyta rezoliucija, "Komjaunimo Tie-soje" paskelbta balandžio 29 d.: "Mes giliai pasipiktinę Baltųjų rūmų veiksmams, siekiant sužlugdyti item-pimo mašinimą, aštrinti tarptautinę padėtį ir boikotuoti Maskvos Olim-piadą. Mes už taiką žemėje, už tau-tų draugystę. Ko verta tokia taika, kai Sovietų Sąjungos kariuomenė skerdžia afganistaniečius tariamos draugystės vardu? JAV kariuomenė šiu metu niekur neveda karo veiks-mų."

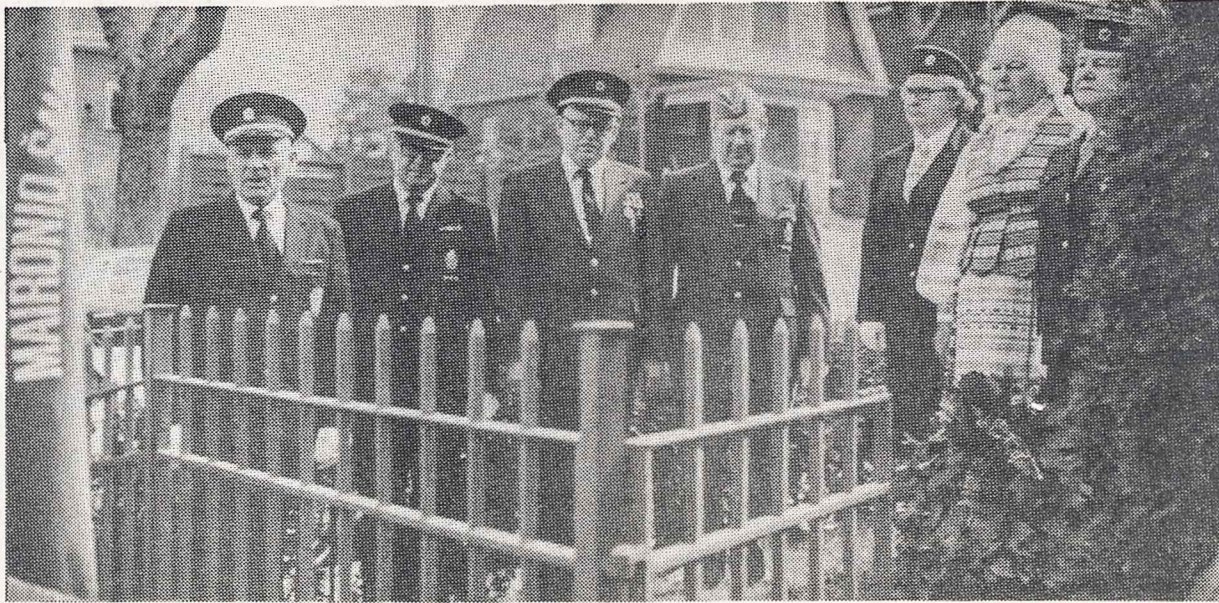
JIESKO ŽINIŲ

Pogrindinė "Aušra" 19 (59) nr. prašo atsiliepti skaitytojus, turinčius žinių apie prof. Leoną Karsaviną. Šis europinio masto mokslininkas dėl savo idealistinių pažiūrų buvo atleistas iš Vilniaus universiteto ir išvežtas į Sibirą. Mirė Gulago salyne, bet jo mirties vieta nėra žinoma. Trūksta žinių ir apie paskutiniuosius jo gyvenimo metus. "Aušros" duomenimis, L. Karsavinas prieš mirtį kvietė staciaitių šventiką. Pastarą-jam neatėjus, pasikvietė katalikų ku-nigą ir perėjo į katalikų tikėjimą. Apie katalikybę jis jau buvo galvo-jęs anksčiau, bet vis neprisiiruošdavo padaryti šio žingsnio.

SKĘSTANČIŲ GELBETOJAI

Vilniuje kovo 28 d. įvyko trečiasis Lietuvos skęstancijų gelbėjimo draugijos suvažiavimas. Ši organizacija dabar turi 388.000 narių. At-skaitytinį pranešimą padarė draugijos centro komiteto pirm. B. Bražiūlis. Per ataskaitinį laikotarpį galbėjimo stotys ir postai Lietuvoje išgelbėjo 2.837 skęstancius asmenis. Vandenys betgi kasmet vis dar pareikalauja daug aukų. Dažniausiai nusuksta ne-blaivūs arba nemokantys plaukti, per vasaros atostogas be priežiūros palik-ti vaikai. Pvz. pernai 252 skęstancie-ji nemokėjo plaukti, o 218 buvo giri-ti. Naujuoju draugijos centro komi-teto pirmininku buvo išrinktas A. Jurijonas.

V. Kst.

Kanados lietuvių šiaulių rinktinės suvažiavime Hamiltone. Iš kairės: hamiltonietis P. Kanopa, montrealietis, rinktinės pirm. J. Šiaučius, LST garbės pirm. prof. V. Mantautas, torontietis St. Jokūbaitis, hamiltonietis — S. Petkevičienė, S. Rakštienė, montrealietė M. Kasperavičienė

Dvidešimt septynių kunigų skundas

Naujausias "LKB Kronikos" numeris (40) atskleidžia Lietuvos ateistų darbus

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS CENTRO KOMITETUI
Nuorašas: LIETUVOS TSR
AUKSCIAUSIOSIOS TARYBOS
PREZIDIUMUI

Iki šiol nesame gavę jokio atsakymo į savo kolektyvinį pareiškimą. Mus stebina tai, kad aukščiausios Lietuvos TSR įstai-gos nesilaiko įstatymų: konsti-tucijos 47 str. įpareigoja atsa-kyti į pasiūlymus ir pareiški-mus.

Trumpą raštą atsuntė tik Re-ligijų reikalų tarybos įgalioti-nis. Bet tai tik atsisąsinėjimas — savo rašte įgaliotinis nė ne-užsimena apie mūsų pasiūly-mus, prašymus, kuriuos išdė-s-tėme penkiuose savo pareiški-mo išvadų punktuose. Įgalioti-nis palietė tik vieną iš jų, bū-tent, tai, kad kol kas nenumato-ma atšaukti Religinį susiveni-jimų nuostatų. Tiesa, įgaliotinio ištaigos darbuotojai įvairiomis progomis, o ir pats įgaliotinis š. m. liepos 20 d., iškvietęs ir Vilnių vyskupą ir valdytojus, kalbėjo esą mūsų pareiškim-e vien tik abstraktūs teiginiai be jokių faktų. Minėtiems tarybi-niams pareigūnams ypatingai nepatinka mūsų pareiškim-e mi-nimas siaubingas tikinčiųjų, ak-tyviai pamaldose dalyvaujančių vaikų terorizavimas bei nieki-nimas.

Nenorėdami ištęsti savo pa-reiškimio, mes konkrečių faktų nenurodėme: vaikų terorizavi-mas vyksta Lietuvoje tokiu mastu, kad galima faktų pri-rašyti ištisus tomus. Pateikiame Jums tik keletą faktų apie vai-kų terorizavimą trijų rajonų mokyklose š. m. pavasarį.

Mažeikių III-je vidurinėje mokykloje anketose mokiniai buvo verčiami raštu išvardinti visų savo klasės bei mokyklos tikinčiųjų mokinių pavardes. Sausio mėn. 10. vid. mokyklos IX d klasėje mokyto. BUČIENĖ net privertė dalyvauti komjaunimo susirinkime nekomjaunuo-lę Marytę ČESNIAUSKAI-TĖ ir svarstė jos "nusikaltimą" — lankymąsi bažnyčioje. Tos pačios vid. mokyklos mokyto. GRIGALIONIENĖ, baudama už bažnyčios lankymą IV c kla-sės mok. Ritą RUZGYTĖ, palik-davo ją po pamokų ir reikalavo atsivesti tėvus; taip pat elgėsi ir mokyto. NARKIENĖ su mok. Santa BUČYTĖ.

Telšių IV-je vid. mokykloje balandžio 17 d. mokyto. VALENČIUS jėga, net sukrūvindamas IV b kl. mokinių Sauliaus STONKAUS ir Dariaus MAZEI-KOS rankas, atėmė jų po marš-kiniais nešiojamus kryželius. O mokyto. KARNISOVA, laikinai dėstanti istoriją, IX kl. tyčio-ji iš mok. Ritos DUMBLIAUS-KAITES, liepdama pasakoti tai apie praeities, tai apie dabarties kunigus, tai apie Bažnyčios pa-dėtį. Net 45 minučių neužtek-o — viešos patyčios buvo pratę-s-tos dar ir per pertrauką.

Dėl religinių įsitikinimų Tel-šiuose nukentėjo MOCKEVIČIŲ šeima: MOCKEVIČIENĖ, dir-bančiai med. seserimi ligoninė-je, skyriaus vedėja CIRKOVA grasinio, kad jai bus atimtos mo-tinos teisės, jeigu ji ir ateityje leis patarnauti vaikus Mišioms. Vyr. med. sesuo KRUPOVA gąsdino, kad sūnus bus išmestas iš Medicinos instituto bendra-bučių.

Telšių raj. Luokės vid. mo-kyklos mokyto. ANDRUSEVIČIUS organizavo net ištisą eilę priemonių "peraukletiti" moki-nius, kad jie nebedrįstų patar-nauti bažnyčioje. Š. m. gegužės — birželio mėn. mok. Valių AMBROŽA (VI kl), Gintarą JANKAUSKĄ, Saulių LES-ČIANSKĄ (VII kl.) ir kitus tar-

dė mokyklos direktorius SA-VICKAS, Telšių raj. laikraščio redaktorius VASERIS ir du at-stovai iš rajono kompartijos ko-miteto. Po to mokiniai ir jų tė-vai buvo nukreipti tardymams į Telšių vidaus reikalų skyrių! Milicininkai pasirodė humani-kesni už mokytojus ir minėtus tarybinius pareigūnus — jie paašikino, kad patarnavimas bažnyčioje — joks nusikalti-mas, ir net pagyrė: "Tokie nors langų nedažo..."

Plungėje, I-je vid. mokyklo-je, mokinį Vitalijų SEME-NAUSKĄ mokyklos komjaun-uoliai-aktyvistai KACERGINS-KAS, MALAKAUSKAS ir SA-KINIS (X kl. mokiniai) net mu-šimui stengėsi atgrasyti, kad neitų bažnyčion. Tėvai skundė-si mokyklos direktoriui, švieti-mo skyriui, net prokurorui. O mokyklos direktorius, atsakyda-mas į skundus, pagrasino jiems atimsias tėvų teises!

Telšių vid. mokykloje š. m. gegužės 15 d. choro repeticijos metu VI kl. mokinys Egidijus ŽELVYS nusiemė per prievartą jam užrištą pionieriaus kak-laraištį, kadangi jis nebuvo pi-onierius. Mokyto. PILIPAVIČIENĖ trenkė mokiniui į veidą, o mokyto. PETRAITYTĖ ėmė koliauti necenzūriniais žodžiais. ŽELVIUI už bausmę neleido dalyvauti choro pasirodyje. Tai matė didelis būrys vaikų.

Ar tai nėra faktai? Ir tai tik maža dalelė!

Iki šiol Tarybų Lietuvoje dar nėra nubaustas nė vienas tiki-nčiųjų persekiojotas. Mes reika-laujame griežtai nubausti visus tuos, kurie apsilenkia su tary-bine teise ir paprasčiausiu žmo-niškumu. Be to, atkreipiame Jūsų dėmesį į tai, kad tokių ateis-tinės prievartos faktų nemažė-jų. Daugelį nesusipratimų iššau-kia Religinį reikalų tarybos įga-liotinio P. ANILIONIO netinka-mas ir vienašališkas tarybinių įstatymų aiškinimas. Savo susi-tikimuose su dekanais, kuni-gais bei tarybiniais pareigūnais

jis visada pabrėžia, kad įstati-mais draudžiama vaikams akty-viai dalyvauti pamaldose: cho-re, procesijose, Mišiose ir pan. Tuo tarpu tokio draudimo nėra jokiuose įstatyminiuose doku-mentuose. Atvirkščiai, buvęs Religinį reikalų tarybos įgali-otinis TUMENAS visuose rajoni-uose laikraščiuose 1978 m. va-sario mėn. rašė, kad "kiekvie-nas, kas nori, gali atlikinėti re-ligines apeigas" (ne tik dalyvau-ti, bet ir atlikinėti). Apie jokių vaikų išskyrimą, apie jokią am-žiaus apribojimą jis nė neuži-mena. O konstitucija (50 str.) leidžia be išimties praktikuoti religinius kultus. Taigi leidžia praktikuoti (t. y. giedoti, daly-vauti procesijose ir pan.), o ne pasyviai žiopsoti ar stebėti.

Visai nesuprantama, kodėl keičiantis Religinį reikalų tary-bos pareigūnams, keičiasi ir įsta-tymų aiškinimas, nors patys įstatymai nesikeičia! Dėlto kyla neaiškumai, savivaliavimai ir protestai.

Manome, kad bent iš dalies esame atsakę į tarybinių parei-gių priekaištus, jog mūsų skundai be faktų. Pakartotinai prašome imtis skubių priemo-nių ateistinei prievartai už-drausti.

1979 m. rugpjūčio 17 d.

Telšių vyskupijos kunigai:
(27 parašai)

Vincas VELAVIČIUS, Julius MIŠKINIS, Jonas PETRAUS-KIS, Vincentas SENKUS, Ado-mas ALMINAS, Tadas POŠKA, Jonas BUČINSKAS, Kazimie-rus GASCŪNAS, Julijonas TA-MASAUSKAS, Petras BERNO-TAS, Jonas KAUNECKAS, Jo-nas ILSKIS, Jonas GEDVILA, Vaclovas STIRBYS, Juozas JANAUSKAS, Leonas SAPO-KA, Kazys ŽUKAS, Anupras ŽUKAS, Pranas DAUGNORA, Tomas ŠVAMERYS, Juozas RU-TALE, Henrikas ŠULCAS, Ka-zys PRIALGAUSKAS, Izidorius JUŠKYS, Antanas PUODŽI-UNAS, Juozas PACINSKAS, Kle-masas ARLAUSKAS.

KLB St. Catharines, Ont., apylinkės pirmininkas A. Šetikas pas miesto burmistrą Roy Adams, kuriam buvo įteiktas Vilniaus 400 metų universiteto sukakties medalis

Nuotr. J. Christensen

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadie-niais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savait-galius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gynybė ir asm. paslaukų draud. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$14,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.) 6%
santapus 11½%
term. depozitus 1 m. 12%
term. depozitus 3 m. 11½%
reg. pensijų fondo 11½%
IMAME UŽ:
neklm. turto pask. 14½%
osmenines paskolas 15%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

TAUTOS FONDO visuotinis meti-nis narių suvažiavimas — gegužės 24 d., 10 v.r., Kultūros Židinyje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Tel. (212) 827-6945. Pranešimus pa-darys: TF taryba, valdyba, įgalioti-niai, kontrolės komisija ir VLIKO valdyba. Bus renkama nauja Tau-tos Fondo taryba ir kontrolės komi-sija.

AMERIKOS LIETUVIŲ BIBLIO-TEKOS LEIDYKLA savo metinį su-sirinkimą turės birželio 7 d., 7.30 v. v., Čikagos Jaunimo Centre. Si visuo-mėninė organizacija dabar turi apie 90 narių. Susirinkime bus padaryti vadovybės pranešimai, apsvaistyti ki-ti reikalai, išrinkta nauja direktorių taryba. Valdybos pirm. dabar yra kun. A. Kezys, SJ. Leidykla pagarsė-jo savo gražiais albuminio pobūdžio leidiniais. Paskutinis leidinys, pasiro-dęs 1979 m. rudenį, buvo A. Skrups-kelienės lietuvių rašytojų antologija "Lithuanian Writers in the West". Spaudai jau parušta R. Kvilkio "Tiesų vyskupija", baigiami ruošti Vitolio Vengrio "Lietuvių ekslibriai".

JAV LIETUVIŲ FONDO suvaži-a-vime Čikagoje gegužės 3 d. dalyvavo 113 narių bei jų įgaliotinių, turėju-sių 4.427 balsus. Juos sveikino PLB valdybos pirm. V. Kamantas, ALTOS vardu — dr. J. Valaitis. Kiti sveiki-nimai buvo gauti raštu. LF tarybos pirm. dr. A. Razmos pranešimu, ne-trukus bus surinktas antras dolerių milijonas. Fondas lietuviškiems rei-kalams tada kasmet galės skirti apie \$150.000. LF valdybos pirm. dr. G. Balukas pranešė, kad sutelktasis ka-pitalas jau siekia \$1.800.000. Dėlto šie metai yra skelbiami dviejų mili-jonų metais. Apie investicijas kal-bėjo buvęs šios komisijos pirm. P. Kilius. 1979 m. buvo siekiama aug-čiausio pajamų trumpalaikiams indė-liais. Fondo pajamos paaugo 15%, nors kapitalas tebuvo padidėjęs 8%. Naujasis investicijų komisijos pirm. P. Sodeika konstatavo LF kapitalo padidėjimą 1979 m. \$175.000. Dėl siaurėjančios infliacijos investicijas norima nukreipti į nekilnojimą tur-tą. Šiuo metu vedamos darybos įsi-gyti 130 akrų dirbamos žemės.

FONDO PELNO SKIRSTY-MO PRANEŠIMĄ padarė tos komisi-jos pirm. dr. K. Ambrozaitis. 1979 m. paskirstyta \$93.768: švietimo rei-kalams — \$27.854, penkioms premi-joms — \$5.000, kultūriniams reika-lams bei jų projektams — \$24.000, jaunimo veiklai — \$8.500, kultūri-niams organizacijų projektams — \$7.000, spaudai — \$2.300, stipendi-joms — \$18.914. Administracinių iš-laidų turėta \$28.176. Į tarybą ir ko-ntrolės komisiją išrinkti: dr. M. Vy-gantas, V. Kamantas, P. Sodeika, M. Lenkauskienė, S. Baras, dr. F. Kau-nas; kandidatais liko — kun. J. Prunskis ir J. Masilionis. Suvažiavi-mas užbaigtas vakariene Jaunimo Centro kavinėje. JAV Lietuvių Fon-das dabar turi 4.760 narių ir \$1836.489 kapitalo.

A. A. KUN. EDMUNDAS BUDREC-KIS, MIC, balandžio 30 d. vakarą staiga mirė Marianapolyje, Hamp-son, Conn., sulaukęs 61 metų am-žiaus. Marijonų vienuolių buvo įsi-jungęs 1941 m., kunigų įšventintas 1946 m. gegužės 26 d. Pastaruosius kelerius metus sirginėjo cukralgė, bet dirbdavo Marianapolio mokyklos administracijoje. Palaidotas Čikago-je, Sv. Kazimiero kapinėse.

JAV LIETUVIŲ JAUNIMO SA-JUNGOS Detroito skyrius naujon savo valdybą balandžio 19 d. išsi-rinko: pirmininkais — Vidą Nakaitę ir Saulių Anužį, išdininke — Kristi-ną Jankutę, sekretore — Kristina Velskaitę, nariais — Zivile Idzelytę ir Algį Duobą. Gegužės 31 d. Detroito lietuviams bus surengtas susipaži-nimas su pernai įvykusiu IV-ju jauni-mo kongresu. Liepos 25-26 d.d. nau-joji skyriaus valdyba nori suorganizuoti kelionę laivais, kurioje kvie-čiami Čikagos, Klevelando ir Toron-to skyriai.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SA-JUNGOS Detroito skyriaus valdybos susirinkimas balandžio 27 d. įvyko Marijos ir Balio Gražulių namuose Flinte, Mich. Buvęs valdybos pirm. S. Garliauskas savo pareigas perdavė naujam pirm. B. Gražuliui. Be jo, skyriaus valdyboje yra sekr. Stasys Sližys ir išd. Antanas Grinius. Nau-joji valdyba nutarė liepos 13 d. Pi-lėnų stovyklavietėje surengti kultū-rinę popietę, kurioje apie elektronines žurnalistikos priemones kalbės Stasys Garliauskas.

Braziliija

TAUTINIŲ SOKIŲ GRUPĖ "NE-MUNAS", vadovaujama J. Lukoševičiaus, Rio mieste ruošiasi VI-ajai tautinių sokių šventei Čikagoje. Į išvy-kos repertuarą bus papildomai įtraukta 11 sokių, kuriuos "Nemunas" galės atlikti lankydamas kitas S. Amerikos lietuvių kolonijas. Mo-teriški tautiniai drabužiai paliekami tie patys, o vyriškus norima pakeis-ti įvedant ryškesnes bei gyvesnes spalvas.

KUN. MECISLOVAS VALIUKĖ-VICIUS darbuojasi Sv. Sebastijono parapijoje Niteroi mieste. Jis taipgi neužmiršta ir Rio lietuvių — jiems yra pasiryžęs konflicijoje atlaikyti Mi-šias kiekvieno mėnesio trečią sekma-dienį. Maldos Dieną už Lietuvą kun. M. Valiukevičius savo parapijoje su-rengs š.m. gruodžio 21 d., priminda-mas šios katalikiškos tautos kančias

sovietinėje vergijoje. Bus pabrėžta, kad lietuviams Lietuvoje netgi nelei-džiama švęsti Kalėdų, kad tą dieną visi turi dirbti, o jaunimas lankyti mokyklas.

Australija

SYDNEJAS LIETUVIŲ KLUBE šio miesto tautiečiai balandžio 27 d. turėjo progą susitikti su svečiais iš JAV — sol. Elena Blandyte, kun. K. Kuzminsku ir pernai iš Lietuvos at-vykusiu disidentu Romu Giedra. Po-pietę pradėjo 16-kos dainų koncertu sol. E. Blandytė su latvietės pianis-tės Ingridos palyda. Po koncerto apie savo vargus sovietų okupuotoje Lietuvoje kalbėjo R. Giedra. Būda-mas 18 metų amžiaus, su draugais jis bandė pagrobti lėktuvą Klaipė-doje ir pabėgti Švedijon. Šis žygis buvo nesėkmingas — jie buvo suimti ir gavo ilgametės kalėjimo bausmes. Pats R. Giedra buvo nuteistas kalėti 10 metų, bet kaip nepilnametis buvo paleistas po 5 metų. Vėliau jam bu-vo duotas leidimas išvykti iš Lietu-vos. Pranešimą apie "LK Bažnyčios Kronikoms" Leisti Sąjungą padarė kun. K. Kuzminskas. Jos leidžiamos atskromis knygomis, įvairiomis kal-bomis, ir jų leidybai yra reikalinga Australijos lietuvių parama. Sąjun-gos skyrius jau esąs steigtas ir Syd-nėje, kur jam vadovauja J. Kedys. Šios diskusijos su sol. E. Blandytės koncertu gegužės 4 d. buvo surengtos Melburno Lietuvių Namuose, gegu-žės 10 d. — Adelaidės Lietuvių Na-muose.

Britanija

D. BRITANIJOS LIETUVIŲ SA-JUNGOS suvažiavimas įvyko balan-džio 26-27 d.d. Londone. Priimtos rezoliucijos sveikinami broliai ir se-sės lietuviai tėvynėje, kovojantys už savo tautos laisvę, PLB valdyba bei kiti išieivijos veiksniai. Britanijos lie-tuvių raginami atsisakyti tarpusavio ginčų, surengti rugsėjo 8 d. Vytauto Didžiojo 550 metų mirties minėji-mus, rinkti juose aukas Tautinės Pa-ramos Fondui. DBL Sąjunga taipgi sveikina naujai įsisteigusią Britanijos Lietuvių Jaunimo Sąjungą. Nutarta sudaryti komisiją, kuri rūpinsis kul-tūrinio lietuvių centro įsteigimu vi-durinėje Anglijoje. DBL Sąjungos centro valdyba įsipareigojo užtikrin-ti Londone esančios Lietuvių Namų Bendrovės tęstinumą, sutelkdama bent 51% akcijų. Bendrovės akci-ninkai savo akcijas raginami perleis-ti DBL Sąjungai. Jiems bus palikta teisė dalyvauti LN Bendrovės susi-rinkimuose ir juose balsuoti pagal turėtą akcijas kaip DBL Sąjungos įgaliotiniams. Suvažiavime DBL Są-jungos taryba išsirikino naują pre-zidiumą. Jo pirmininku išrinktas lig šiol tas pareigas ėjęs Elmuts Šova, vicepirmininkais — Pranas Dzidiol-kas ir Kazimieras Bivainis, sekretori-um — Anicetas Bučys, nariu — Jonas Podvoiskis.

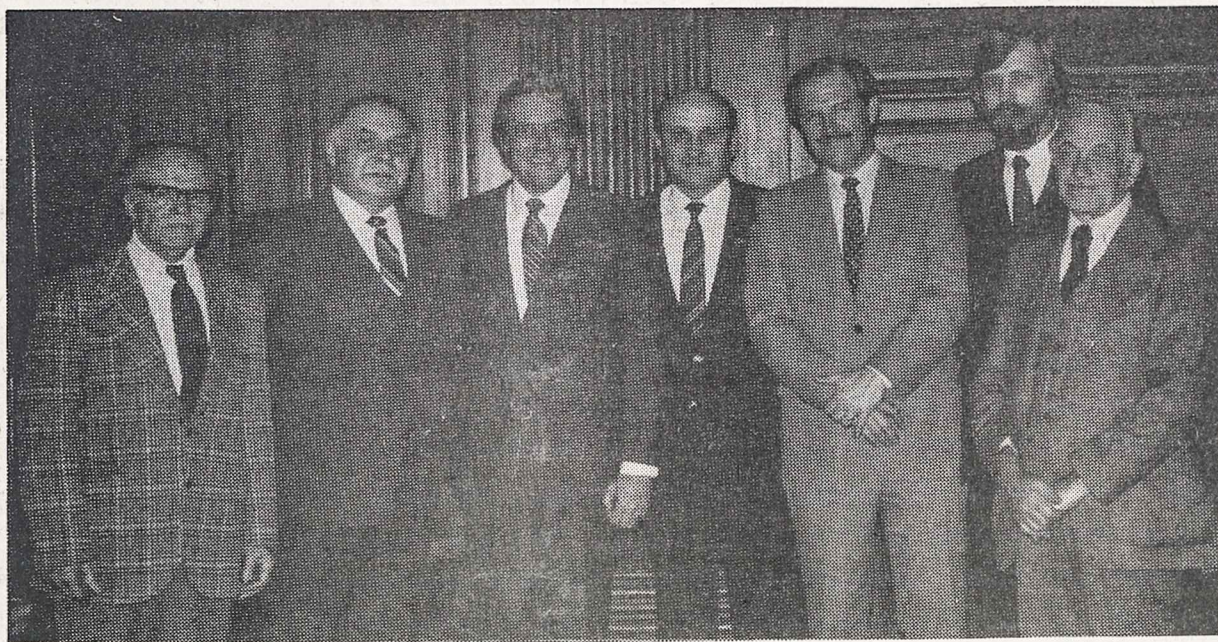
Lenkija

LIETUVIŲ VISUOMENINĖS KULTūros draugija Seinuose išleido šiemetines "Aušros" 1 nr. Pagrindinis dėmesys jame tenka ar-tėjantiems VIII-jam šios draugijos su-važiavimui, kurio ataskaitinis prane-simas skelbiamas "Aušros" pusla-puose. Rašoma apie lietuvių kultū-rės paminklų apsaugos komisijos nu-veiktus darbus, apie LVK Draugijos Vroclavo skyriaus veiklą Stasi Žvi-rėla. Su savo darbu skaitytojus supa-žindina gydytoja Janina Paransevi-čienė, prieš keletą metų baigusi Vi-lniaus universitetą. Prisimenamas Lomžos kapinės palaidotas pirmasis Suvalkijos švietėjas Antanas Tatarė, Vilniaus universiteto geologijos auk-lėtinis Ignas Domeika, vadovavęs Santiago universitetui, kraštotyrininkas Jonas Raitelaitis, poeto kun. A. Strazdo 220-sios gimimo metinės.

Vokietija

TRADICINIS PAVASARINIS LIETUVIŲ SUVAŽIAVIMAS, su-rengtas ev. kun. J. Urdžės, gegužės 1-4 d.d. įvyko Annabergo pilyje prie Bonnos. Petro Verselio atsiųstu pra-nešimu, jis buvo pradėtas vakaru prie lauzo, iškyla laivu Reino upe. Gegužės 3 d. ev. kun. V. Bandžerius vadovavo pokalbiui "Motinis ir tė-vo rėkšmė", dail. A. Krivickas skai-tė pranešimą "Moteris ir mokslas lietuvių istorijoje". P. Verselio teigi-mu, po A. Krivicko pranešimo įvy-kusiose diskusijose buvo nuslysta nuo temos, ypač dėl dalyvavusių mo-terų reakcijos. Vakare kalbėjo A. Liepienė tema "Savistovumo proble-ma šeimoje". Ir vėl diskusijos neuėjo panašiu keliu. Suvažiavimas užbaig-tas gegužės 4 d. ev. kun. J. Urdžės pravestomis evangelikų pamaldomis, šio lietuvių susitikimo įvertinimu.

MOTINOS DIENOS MINEJIMA VLB Hanau apylinkės valdyba su pirm. A. Kemeraitiū surogė gegu-žės 4 d. Jis pradėtas ekumeninėmis pamaldomis, kurioms vadovavo ev. kun. F. Skėrys ir kun. K. Gulbinas, OFMCap. Į minėjimą buvo atvykusi gegužės 16 gimnazijos moks-leivių. P. Verselio duomenimis, įva-dinį žodį tarė VLB Hanau apylinkės valdybos pirm. A. Kemeraitis. Visą programą atliko Vasario 16 gimna-zijos moksleiviai: dainavo K. Lan-gytė, L. Kemeraitytė ir B. Dirgė-laitė, deklamavo L. Kairytė ir O. Se-reikaite, o tautinių sokių grupę, va-dovaujama D. Augustinavičiūtės, pa-šoko "Kubilą", "Suktinį" ir "Gyva-tarą".

Lietuvos diplomatinės tarnybos testinumu besirūpinant, JAV LB-nės atstovų priėmimas pas įstatymo pravedimu besirūpinantį kongr. Charles F. Dougherty. Iš k. į d.: JAV LB visuom. rkl. tarybos narys F. Andriūnas, LB visuom. rkl. tarybos pirm. Alg. Gečys, respublikonų partijos centro komiteto pirmininkas Bill Brock, kongr. C. Dougherty, Rimas Jakas, "Bridges" redaktorius Rimantas Stūrbys ir žurnalistas Br. Vaskaitis

Mokei rinkti perlus...

Monsinjoro Zenono Ignonio penkerių metų mirties sukačiai

RIMAS AMALVISKIS

Penkeri metai — — — "Tempus fugit" — laikas bėga. Jau penkeri metai, kai mes negirdime Tavo guodžiančio, ramiančio, drąsinančio, stiprinančio žodžio, kuris gydomuoju balzamu gaivindavo pavargusias širdis, sugrūdusias sielas...

Prieš penkerius metus Tu iškeliavai, dar mus apdovanodamas savo taip miela šypsena, lyg paskutinį kartą, prieš amžinybei užveriant duris, guosdamas ir drąsindamas:

— Neliūdėkite, broliai, sesės! Neliūdėkite, mes dar pasimatysime gražesniame Viešpaties pasaulyje. Pasimatysime tenai, kur kiekviena tauri ir skaidri žemės ašara bus pasverta, apdovanota dieviškos malonės gausa.

Tu iškeliavai, linkėdamas kantrybės nedalioje, atleidimo skriaudoje, krikščioniškos meilės nuoskaudoje. Gerojo tėvo ir mielojo brolio pavyzdžiu mokei neprisiristi prie žemiškų vertybių, rinkti dvasinius perlus, rūpestingai juos kaupti ir amžinybės aruodas, kad kiekvieną dieną taptume turtingesni savo sielos ir, atėjus laikui, būtume lengvesni už pūko debesį, permatomi, kaip skaidriausia nekalta nuskriaustojo ašara, ir pakiltume prie Kūrėjo sosto.

Mus mokei ryžtingai, atlaidžiai pakelti skriaudas, mylėti ir tuos, kurie mus niekina; su evangelišku nusizeminimu priimti nesėkmes ir vargus žemės kelių vingiuose. Mokei ištvermės ir narsumo, ginant Amžinojo Teisingumo įstatymus, nors skaudžiai dėl to nukentėjus. Tu mokei mus laužti turimą duonos riekelę, dalintis su jos neturintais, kaip Tu pats darei.

Atsimenu... sakydavai, kad ne ištaiga žibėdami ir ne puošniais drabužiais šlamėdami stoisime prieš Amžinąjį Teisėją, tik savo darbų vertingumu.

Atsimenu, taip troškai suorganizuoti Brazilijoje lietuvišką kunigų seminariją. Tau išvykus į Amžinybę, šita graži svajonė buvo greitai užmiršta, kaip ir viskas šioje žemėje užmirštama.

O taip! Turėjai ir priešų, kurie stengėsi pažeminti ir surasti nesamą šapelį Tavo žemiškame takelyje. Tu šypsojaisi, Tu ir jiems atleidai. Ir už juos meldeisi skriaudos ir neteisybų suzeista širdimi, kad ir juos palieštų Viešpaties malonė, kad ir juos sutiktum laimingus dangiškose augštybėse.

Ir dabar, jau penkeriem metams praslinkus nuo Tavo iškelavimo į amžinybę, aš liūdnai varstau žodžius į prisiminimų pyne. Sunkiai juos renku, dar sunkiau sukloju į popierių, nes jau penkerių klodų kalnas slepia dar, rodos, taip netolimą praeitį. Matau daugelį tų mielių tautiečių, kurie giliai buvo veikiami Tavo žodžio bei gyvo pavyzdžio — jie jau paskandino užmiršimo mariose netolimą praeitį ir Tavo vardą...

Aš liūdziu ir žinau, kad neverta įieškoti žodžių ir juos kaip karoličius varstyti sakiniuose — jų galbūt niekas neskaitys.

Nūdienis žmogus — surištas esamojo laiko grandinėmis, dabarties padaras, buitinių rūpesčių vergas. Dienų rutinos naikina gražiausius polėkius; trupa, byra ir dūžta pažadai, pastangos, norai, siekiai, viltys...

Kristalinės sielos monsinjore Zenonai, Tu gerai žinojai, kokie greitai ir uolūs mes savo pažadais ir kokie silpni, nepajėgūs pažadų ištėsėjime. Aš dar vis tebegirdžiu Tavo atlaidas

Dabartinė Ateitininkų Šalpos Fondo valdyba. Iš kairės: J. Guobužis, kun. F. Kireilis, prof. dr. B. Palokas, F. Mackevičienė, pirm. dr. V. Saulys, St. Rauckinas. Jos dėka nevienam buvo suteikta finansinė parama

ATEITININKŲ ŠALPOS FONDAS

Ateitininkų Šalpos Fondo valdyba savo posėdyje š.m. kovo 10 d., pagal ateitininkų namų administracijos prašymą paskyrė \$1.000 specialiam reikalui. Buvo priimta įžd. prof. dr. Balio Palioko pateikta 1979 metų piniginė apyskaita: gauta \$7,218.31, išmokėta \$3,470.15, likutis — \$3,748.16. Prieš tai dvejus metus vis buvo deficitas, o pernai susidarė likutis dėlto, kad 5 asmenys gražino seniau gautas paramas — iš viso \$3,085.00. Tie ateitininkų vienetai, kurie kasmet prašydavo pašalpos savo veiklai, per-

nai neprasė; matyt, pajėgė išsiversti savomis lėšomis. Yra apskurčių vietų, kurie pajėgia net būti "Ateities" žurnalo rėmėjais, ir tai net nevieną kartą. Iš šių narių gauta po \$100: iš dr. V. Saulio, dr. K. A. Rimkaus, dr. K. Ambrozijaus, dr. L. Labanausko, dr. P. Kisieliūso. Iš kitų gautas tik nario mokeskis ir mažesnė suma. Pinigai laikomi bankuose. Už juos gauta \$774.37 nuosimčių. Čekių sąskaita, kuri nieko neuoda, taupumo sumetimais visai nenaudojama.

Išmokėta penkiems studentams stipendijų \$1,880, o iš vadinamojo "Akademio projekto" išmokėtos keturios mažesnės premijos po \$450. Ateitininkų Federacijos valdybai nusiūta \$1,000. Pašto išlaidų turėta \$105, smulkų išlaidų — \$35.15. Kitame valdybos posėdyje š.m. balandžio 25 d., kuriamė dalyvavo ir Ateitininkų Federacijos vad. Juozas Laučka, paskirtos šios pašalpos: Neringos stovyklos nepritekliui padengti \$740, atkų studentų kursams \$400, atkams moksleiviams rytiniame JAV pakraštyje \$300, ir Brazilijos ateitininkų veiklai \$1,700. Visos tos sumos tuojau išmokėtos.

B. Vytaitis

Aš pro ašaras šypsai, tikėdamas, kad gegužės 21 d. dar daugelis Brazilijos (o gal ir kitų kraštų) lietuvių su gilia meile bei pagarba sulenksime kelius, karštai ir jautriai Tavęs pagerbimo maldai... Brazilija, 1980 m.

PRANEŠIMAS

IŠ AUSTRALIJOS

"ROMUVAI" 50 METŲ

Lietuvių studentų korporacija "Romuva" buvo įsteigta Vytauto Didžiojo Universitete Kaune 1930 m. švenčiant Vytauto Didžiojo sukačties metus (500 metų nuo Vytauto mirties). Korporacijos tiksluose skaitome: "Pažinti ir moksliškai tirti aiščių praeitį, jų gyventus, tebegyvenamus kraštus ir žmones. Žadinti nutautintųjų aiščių giminių tautinę samonę, gaivinti ir ugdyti jų kalbas". Išeivijoje prie tų tikslų dar pridėta: "lietuviybės išlaikymas, nepriklausomos Lietuvos idėjos puoselėjimas, lietuviškųjų studentų korporacijų tradicijų tęsimas, lituanistinis lavinimasis".

Išeivijoje "Romuva" yra formaliai atskirusi Australijoje ir Čikagoje, JAV, bet pagrindinis judėjimo centras yra Melburne ir Mt. Waverley Australijoje. Jos atstovai yra filisteris St. Stankūnavičius. Ten "Romuva" yra savotiška lietuviškojo akademio jaunimo sąjunga, apjungianti didelį būrį ne tik studentų, bet ir filisterių — profesionalų.

Nenuostabu tad, kad ir 50-čio iškilms praėjo didingai, dalyvaujant Australijos min. pirmininko atstovui ir kitiems augšties Australijos pareigūnams. Pažymėtina, kad Australijoje augštų vietų valdžioje yra pasiekę ir kairieji romuviečiai, pvz. fil. B. Stankūnavičius yra imigracijos ir etninio reikalų ministerio patarėjas.

"Romuva" Kaune buvo vyrų korporacija, šalia kurios keletriais metais vėliau įsistigė panašų tikslų studentų vienetas "Romuvos vaidilutė". Tiek romuviečių, tiek "Romuvos" vaidilutė yra ir Kanadoje, tik dėl mažo skaičiaus jie nėra čia formaliai atsistigę. A. R.

• Supažindinkite savo draugus su "TEVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitytųjų adresu. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami

susitarus telefonu

Baltijos valstybių ateitis

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Turistų miestas

Ryga pilna turistų — japonų, prancūzų, uzbekų, vokiečių, rusų... Klausant katedroje Haendelio "Mesijo", prancūzų jūrininkai, atvežę amerikiečių kviečius, pasakoja (per pertrauką) apie žydinčią juodą rinką uosto rajone... Jūrmalos pakrantės kavinėje, kur lėtai aptarnaujama, autoriui pažįstamas latvis tai paaiškina mažų patarnautojų skaičiumi. Jie ešą laiko žmonių aptarnavimą žeminančių darbų. Vaikštome pušyne, 200 akrų etniniame buities muzėjuje Jurglos ežero pakrantėse, kur smulkmeniškai atkurtas caro laikų ūkininkų kaimas.

Ruošiasi olimpiadai

Sėkmingi Estijos rašytojai Beekmanai, kurie privalo laikytis taisyklių, ištaigingai priėmė straipsnio autorių savo viloje. Kitoje viloje tapytosiai Vintai parodė autoriui savo natūralistinius gamtovaizdžius. Kūrybiniai menininkai, prisitaikę prie režimo, yra privilegijuota klasė Sov. Sąjungoje, Estiją įskaitant... Tokie yra ir sportininkai.

Teko aplankyti ir naują spaudos centrą Talino regatos būstinėje. Matėme erdvius kambarius, elektrinių rašomųjų mašinelių stalus, "Coke" automatus. Klausėm išdidaus pareigūno aiškinimus apie olimpines varžybas (tai buvo prieš Afganistano užėmimą).

Talino senamiestyje išgirdom ortodoksų šventovės varpus ir užėjom į vidų, kur vyko palaiminimo pamaldos. Jose radom apie 20 senų moterų ir apie 50 smalsių rusų turistų, stovinčių prie įėjimo. Visi gavome palaiminimą... Beveik visų senų namų ir šventovių fasadai apstatyti pastoliais, nes remontuoja vasaros svečiams.

Ateitis

Kokia Baltijos respublikų ateitis? 1979 m. rugpjūčio mė-

nesį 45 latviai, lietuviai ir estai paskelbė Maskvoje pareiškimą, skirtą Jungtinėms Tautoms, Sov. Sąjungai, Rytų ir Vakarų Vokietijoms, reikalaujanti savo kraštų apsisprendimo, nes jie nelegaliai buvo prijungti prie Sov. Sąjungos pagal 1939 m. nacių-sovietų sutartį. Nelaimei, tokios rūšies pareiškimai tiek turi įtakos kiek Havajų karališkos šeimos reikalavimas grąžinti jiems salas.

Jei Sov. Sąjunga nesubyrės (neatrodo, kad tai įvyks), nėra vilties, kad Baltijos respublikose įvyktų realus politinio pobūdžio pasikeitimas. Atrodo, kad ilgai taika, pasaulio įtampos mažėjimas gerins gyvenimo sąlygas šiame Sov. Sąjungos kampe, o ryšiai su Vakarais bus lengvesni negu įtartinioje praeityje. Be to, tų kraštų nepriklausomybė buvo trumpalaikė, trukusi tik 20 metų, daugiau fašistinė, negu demokratinė.

Jei būtų pasirinkimas, galimas dalykas, dauguma baltiečių pasisakytų už liaudies demokratiją, panašią į Vengrijos, turinčią teisę palaikyti tiesioginius ryšius su užsienio kraštais. Kadangi Rusija niekad laisvai neatidavė kitiems nė vieno akro žemės, be to, bijo autonominių tautinių grupių judėjimo Sov. Azijoje, tai galimybė tokiam posūkiui yra lygi nuliui.

Tuo tarpu Rusijos partiečiai, turį baltišką pavardę, atsiųsti valdyti šių kraštų, palengva nyksta, ir nauja čiagimųjų komunistų karta kyla augštin. Jie, atrodo, yra linkę išlaikyti kultūrinį Baltijos kraštų savitumą ir stiprinti Vakarų įtaką, kurių dėka atsirado posakis "Sovetskaja zagranica".

Greičiausiai gyvenimas tose respublikose pasiliks pilkėsnis nei Vengrijoje ar Rumunijoje, bet spalvingesnis nei Rusijoje. Ir jei tu turi tik vieną pasirinkimą,

kimą, būtent, priklausyti Sov. Sąjungai, tai iš tikro verta sušukti triskart valio.

Menkai orientuotas

Sio straipsnio autorius William Attwood, lankydamasis Baltijos kraštuose kaip turistas, per išitas 10 dienų buvo Inturisto ir jam artimų žmonių rankose. Aiškiai matyti, kad amerikiečio gautoji informacija yra vienašališka, paviršutiniška, atspindinti daugiausia oficialių sluoksnių pažūras. Jam, matyt, nebuvo progos susitikti su rezistencijos žmonėmis ir per juos išžvelgti Baltijos tautų nuotaidą, kurios labai skiriasi nuo prosovietinių informacijų. Amerikietis W. Attwood yra buvęs laikraščio "Newsday" leidėju ir JAV ambasadoriumi Kenijoje bei Gvinėjoje. Kaip tokiame derėjo giliau pažvelgti į Baltijos tautų problemas ir jų kovą už nepriklausomybę. J. Str.

Dabar maži nusikaltimai nebesudaro didelių problemų

Nuo kovo 31 dienos naujasis įstatymas įgalina greičiau ir lengviau tvarkyti mažų nusikaltimų bylas

Kaip suprastintas įstatymas mažų nusikaltimų atvejams?

Iki šiol provincinis teismas sprendė visas bylas — tiek mažųjų, tiek didžiųjų nusikaltimų beveik vienodai. Teisingumas buvo išlaikytas, bet dažnai tai pareikalavo daug laiko.

Nuo 1980 m. kovo 31 dienos įvesta nauja teismo sistema, kuri pagreitins ir palengvins mažų nusikaltimų bylų sprendimą.

Kaip taikomas naujasis įstatymas?

Dabar, jei būsite kaltinamas mažų nusizengimu, bus taikoma paprastoji forma su aiškiu pasirinkimu įstatymų galimybių:

1. Galėsite pasirašyti **kaltumo pripažinimą** ant kitos blanko pusės ir pasiųsti teismo įstaigai drauge su nustatyta bauda.

2. Galėsite pasirašyti **nekaltumo paneigimą** ir pasiųsti teismui. Tuo atveju jums bus pranešta apie bylos vietą ir laiką.

3. Galėsite pasirašyti **kaltumo pripažinimą su paaiškinimu**. Tai nauja teisė, kuria galėsite pasinaudoti tuo atveju, kai nenorėsite paneigti

paties kaltinimo, bet norėsite paaiškinti aplinkybes. Galėsite prašyti sumažinti baudą arba pratęsti jos sumokėjimo laiką.

Užėikite į provincinį teismą, kuris nurodytas ant jūsų pranešimo arba nusiųskite savo įgaliotinį. Įstai-gos darbo valandos nurodytos pranešime, ir nereikia prašyti jokio pasi-matymo.

Kokius nusikaltimus apima?

Beveik visus nusikaltimus provincijos įstatymams bei taisyklėms: pažeidimus eismo nuostatų, kaip pvz. pergreitas važiavimas, nevaortojimas sėdynių diržų, autovežimo nesaugumas. Taip pat apima nusikaltimus Ontario įstatymams, kaip pvz. gėralų leidimo, žaidynių ir žuvavimo, motoringų rikių. Ateityje naujoji sistema bus taikoma ir pažeidimams autovežiminių statymo taisyklėms.

R. Roy McMurtry,
Attorney General

William Davis, Premier

Ontario

Dail. JURGIS JUODIS kalba savo paveikslų parodoje Toronte. Šalia jo — Lietuvių Namų Būrelio pirm. A. Jankaitienė Nuotr. B. Tarvydo

Visiems po truputį

Dailininko K. Žoromskio paveikslų paroda Toronte

ALGIMANTAS BANELIS

Glėbį savo dailės kūrinų Toronto lietuviškai visuomenei parodė Kazimieras Žoromskis balandžio 26-27 d. d. Prisikėlimo par. Parodų salėje. Niujorko Manhattane, taigi pačiame dartinės dailės didžiausiam sūkurij, gyvena ir kuria dailininkas čia atvežė 36 tapybos darbus, per ilgą metų eilę atliktus bent šešiuose skirtinguose stiluose. Tai paveikslai nuo beveik realistiškų gelių puokščių bei Kennebunkporto apylinkių vaizdų iki schematiškų linijų derinių. Tačiau tai nebuvo apžvalginis, ištisą dailininko kūrybą aptariantis rinkinys, bet paveikslų grupė, atrodanti lyg surinkta tam, kad patenkintų kuo daugiausia žiūrovų — jei nepatinka vienos, štai prašau kitoki. Tad dėl neatrastos ir dar dėl padidinto paveikslų su kabinimo, tegul ir parodoms nedėkingoje patalpoje, buvo sunku įžvelgti į Toronte pirmą kartą plačiau matomo dailininko meninio pasaulio gelmes. Dailininko kūrybos intymiau nepažįstamam tenka pasikliauti parodos atidaryme kalbėjusio kun. L. Andriekauso teigimu, jog ta pati Žoromskio meninė asmenybė išlieka visuose, kad ir labiausiai skirtinguose stiluose.

Netenka abejoti, kad Žoromskis yra patyręs ir kompetentingas dailininkas, apvaldęs ne tik įvairias technikas, bet ir įsijautęs į prisiimtų stilių dvasią. Atmetus realistinius pavyzdžius, kuriuose neatrodo, kad glūdėtų jo stiprybė, man išpūdingiausi atrodė šešiasdešimtųjų laikotarpio darbai. Tai laisvų, organinių formų, duslių žemės spalvų tapiniai, kuriuose įtikinančiai perduodama gamtos nuotaika, kurie maloniai nuteikia formų ir kompozicijos harmonija.

Pastarajame dešimtmetyje Žoromskis sprendė šiuolaikinei daliai opius klausimus, kur akį jaudinančių linijų ar smulkių plėmų derinyje stengiamasi išgauti estetiškai reikšmingus įvaizdžius. Ne kaip šitokiame priėjime įprasta, Žoromskio optinė vizija nėra nei gryna, nei tiek vibruojanti, bet panaudojama labiau tolimesnėje paveiklo erdvėje supurkštų subtilių formų užuominomis. Dėl to Žoromskio „optiniai“ darbai akiai malonūs, švelnūs ir itin dekoratyvūs. Nors jie neužima per daug aplinkinės erdvės, vis dėlto sienoje reikalauja vietos (parodoje jos neturėjo). Sugretinus, pavyzdžiui, su Galdiko peizažu, jie nesutaikomai pykstasi.

Tokio dailininko, kaip Kazimiero Žoromskio, kūrybą vertėtų išvysti išsamiau. Tikėtai ne mišrainėje, kurioje ji buvo pateikta Toronte.

O kad atsirastų daugiau Jonuškaičių...

J. NARŪNE

Paliečiant lietuvių liaudies dainų meną, tenka mintimis sugrįžti į nepriklausomos tėvynės laikus, prisiminti lietuvių liaudies dainų mylėtoją ir puoselėtoją Vincę Jonuškaitę. Lietuvos valstybinės operos solistė buvo plačiai žinoma Lietuvoje ir Europoje (didmiesčiuose), Pietų Amerikos valstybėse ir kituose kontinentuose. Ir jos dainuotos liaudies dainos daugeliui klausytojų paliko visam laikui neišdildomą įspūdį. Man atrodė, kad niekas nepadainuos taip nuostabiai, savitai, originaliai, nepakartojamai, kaip Vincė Jonuškaitė-Zaunienė. Drauge su muzikiniu geru išsilavinimu jos interpretacijoje skambėjo didelė meilė liaudies dainai. Ji išgyvendavo visu jautrumu ir kiekvieną žodį dainoje.

Atsimenu, Palangoje 1925 m. pirmą kartą, sugrįžusi iš Romos, Vincė Jonuškaitė dainavo: „Tykiai, tykiai Nemunėlis plaukia, o dar tyliau motinėle verčia...“ Taip nuoširdžiai jos daina buvo išgyventa ir puikiai klausytojams perduota. Buvo nepaprastas triumfas! Atrodo, kad tas jos koncertas nulėmė tolimesnę karjerą... Aš tada

pagalvojau: kas kitas galėtų taip padainuoti, kas raudančią motulę galėtų šitaip pavaizduoti, giliai atjausti ir perteikti klausytojams?

Bėgo dienos... bėgo metai. Daugelis atsidūrėme išeivijoje. Per 30 metų svetur gyvendami, spėjome jau pasenti ar numirti. Taip, mes pasenome, bet ne liaudies dainos. Mes išmirsime, bet liaudies dainos išliks.

Kaip būtų puiku (jeigu tai įmanoma), jei Vincė Jonuškaitė galėtų perduoti savo talentingą interpretavimą kitam mezzosopranui!

Nuostabu ir kartu malonu, kad atsiranda jaunų, nebe Lietuvoje gimusių dainininkių, kurios Lietuvos nematė ir originalių liaudies dainų negirdėjo, tačiau su entuziazmu mokosi mūsų liaudies dainų, jas myli, nes jos simbolizuoja nematytą Lietuvą... Tokioms reikėtų padėti. Gal mūsų veteranai muzikai, kompozitoriai, solistai, solistės galėtų broliškai pasidalinėti žiniomis, patirtimi, perteikti liaudies dainų originalumą. Tie žinovų patarimai, dainų ar muzikos koregavimai liktų šviesiu kėlrodžiu studijuojančiam jaunam lietuviui ar lietuvei.

Hamiltoniško „Gyvataro“ šokėjos atlieka Sadutė savo trisdešimtmečio šventėje 1980 m. balandžio 13 dieną Nuotr. J. Miltenio

KLEMENSAS JŪRA

Laisvės didvyriams

(Aštuoneri metai nuo Romo Kalantos ir vienuolika metų nuo Jan Palach tragiškos mirties. Skiriu jų aukos atminimui)

Per aspera ad astra turi kilti žmogus.
Nors būtis ir miglota, neša kančia, vargus...
ROMAS KALANTA... JAN PALACH...
Ir tūkstančiai kitų —
Žūsta laisvės galiūnai dėl idėjų šventų!

Gyvi fakelai dega, kaip romėnų laikais —
Idealai liepsnoja — aplink staugia vilkai...
Senas Kaunas pravirko ir Praha rauduoja —
Tautų didvyriai krinta prie budelio kojų!

O jų šauksmas aidi per pasaulio šalis,
Giliai skverbiasi į širdį, net pro Kremliaus duris:
— Laisvės Lietuvai! — Laisvės Čekijai!
— Laisvės nukankintoms tautoms!...
— Laisvės pavergtam žmogui, kurio nieks neužsto!

Laisvės šauksmas liepsnose — jų testamentas šventas —
Ugnimi įrašytas... kančioj išgyventas —
Ir po šimtmečių ainiams jį vis tegul aidai,
Kartų kartos žmonijos tegirdi.

Kančioj ištartas žodis teapskrieja pasauli,
Pelenai jų gyvi — kol bus gyvas žmogus.
Neuždengsi melu — ugnim žėrinčią saulę —
To neleis net Augstasis dangus.

Už Dievą! Tėvyne! Už pavergtą brolių!
Liepsnose į Augstąjį dangų pakilo:
Jaunystė, kaip žiedą balčiausios lelijos —
Sudėjot prie Sosto Kūrėjo...

Jam nunešėt šauksmą visų pavergtųjų,
Visų prislėgtųjų kančių ir vargų;
Jam nunešėt malda gyvybės liepsnų,
Ir meilę ir skausmą žmonių.

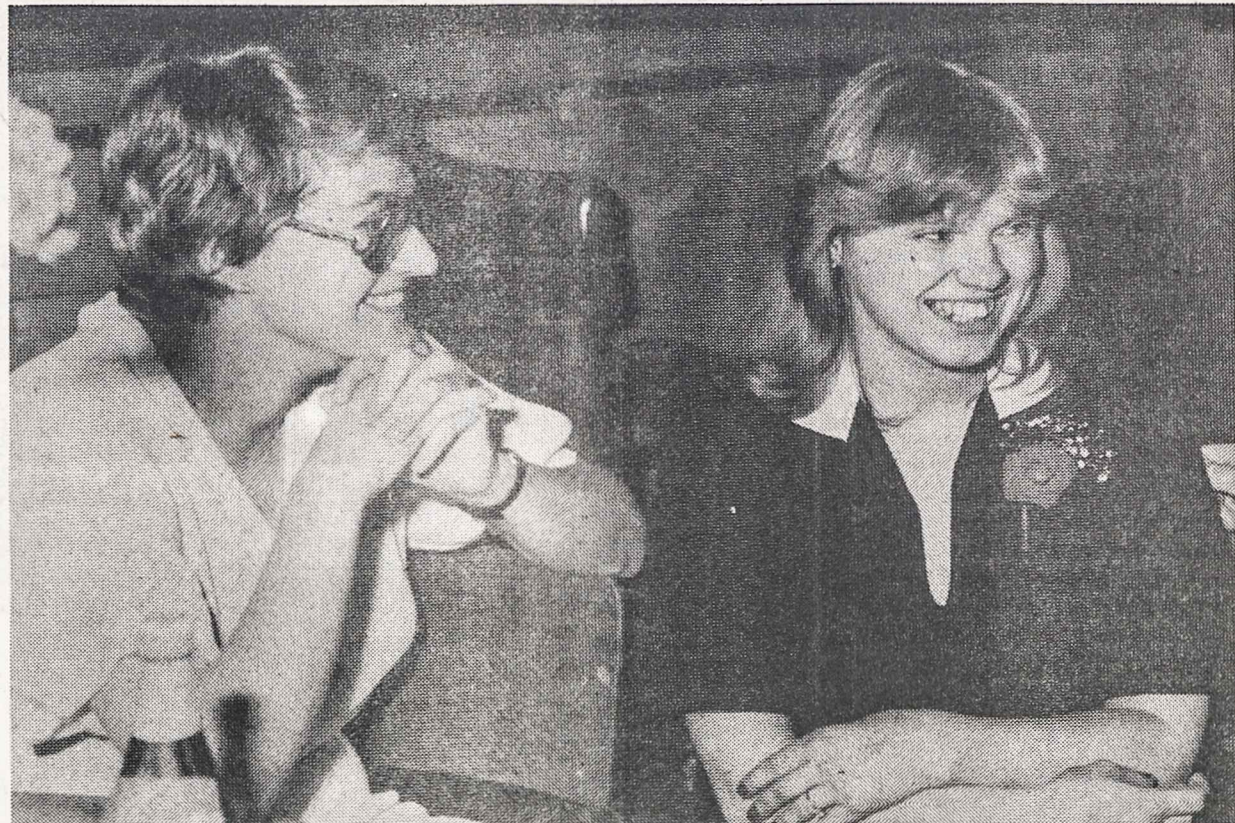
Jūs — trapios gėlės. Jūs — rasoti žiedai.
Sudrebinot priešpauą niūrią...
Iš baismo kančios, iš mirties pelenų
Mums išaugs nauji dvasios galiūnai.

Kančia didvyrius ugdo, neša viltį, kaip saulę,
Per tikėjimą, auką ir malda;
Ir pro debesį juoda jau šviesos spindulėliai
Į mūsų širdis takelį suranda...

Jų auka nepraeis, nenugrims užmarštin,
Kietai pančiai sutruks, surūdys geležis...
Ir KALANTA ir PALACH bus per amžius gyvi,
Jų pasėtoji Laisvės Gėlė —
Žmonių meile pražys.

Kai kančia pasiliks tik skaudus atminimas
Ir Kūrėjui padėkos malda —
Į žvaigždynus melsvu smilka kils;
Mes sulenkšim kelius prieš sodybos Smūtkelį —
Be pagiežos, be keršto žmogus žmogų pamils.

Brasil, 1980 m.

Klevelando nerijietės po koncerto: smagu dainuoti, keliauti ir su tautiečiais šnekučiuoti

Nuotr. St. Dabkusa

Kelkite kojas ir šypsokitės!

Toronto gintarietės atsiminimai sukakties proga

GIEDRĖ VASILIAUSKAITĖ

Kai buvau paprašyta parašyti atsiminimų iš Toronto „Gintaro“ šeimoje praleistų metų, greitai sutikau. „Gintaras“ užima gan didelę ir labai širdžiai artimą vietą mano jaunystės atsiminimuose, tad maniau rašyti bus labai lengva. Ir iš tikrųjų, bevartant to meto nuotraukas bei laikraščių iškarpas, atsiminimai kaip didžiulės bangos išsiliejo...

Rodos, tik vakar prašiau priimama į „šeimą“ su drebančia širdimi, kad neišgirsčiau žodelio „ne“. Nemanau, kad Rita, gerai mane apžiūrėjusi, galvojo radusi manyje „žvaigždę“, bet vistiek neišgirdau to baisaus „ne“.

Jau 10 metų praėjo nuo tos dienos, kai stovėjau užkulisuose su drebančiom kojom, laukdama ženklo išbėgti į sceną pirmojo savo koncerto „Kepurinė“. Stipriai laikiau rankoje skrybėlę, ausyse skambėjo Ri-

tos ir Juozo (Karasių) paskutiniai priminimai „šypsokitės“. Ir kaip tu gali šypsotis, kai visą laiką galvoji, kad tik karūna nenukristų, sijonas neatsisegtų ar juosta neatsiristų, nors gerai žinai kad ji surišta net trigubu mazgu? O ką kalbėti apie šokio žingsnius! Ir tas primygtinai visur lydintis „šypsokitės“...

Septyneri metai „Gintaro“ šeimoje išmokė ne tik pažinti, bet ir pamilti lietuvišką šoki. Ir koks jis gražus, pradėdant lyriškuoju „Abrūsėliu“ ir baigiant „Jonkeliu“. Jokia kita tauta nėra taip turtinga savo tautiniais šokiais ir drabužiais.

Išmokė „Gintaras“ ir laisvai šypsotis, nors, prisipažįstų, kiekvieno koncerto pradžioje, lenkiantis su skrybėle prieš susirinkusius, širdis dreba ir sunku šypsotis. Bet vėliau įsisiūbavus, pasidaro lengva. Daug reikią žiūrovų šiluma, kuri kaip gija neša šokėjus. Nors paskutinis „Aštuonytis“ išsemia visas jėgas, norint suspėti atbėgti ir lai-

ku pasiekti savo porą, girdint plojimą, prasidedantį dar šokio viduryje, visas nuovargis dingsta. Galėtum viską iš naujo pradėti.

Išmokė „Gintaras“ drausmės ir susiklausymo. Rodos, taip įgiris tas amžinas „kojas kelkite“, bet visi supratome, ypač po kiekvieno pasisekusio koncerto, kad drausmė būtina. Ir kaip gera, kad „Gintaro“ vadovai Rita ir Juozas suprato, kad didžiausio pasisekimo priežastis yra kuo daugiausia reikalauti drausmės bei ištvermės iš savo šokėjų.

Išmokome „Gintare“ sugyvenimo ir draugiškumo, kurie taip reikalingi kelionėse. O kelionėse nemažai: aplankėme Europą, Angliją, Vakarų Kanadą, beveik kiekvieną Kanados ir JAV lietuvių koloniją. Visur buvome sutikti šiltai ir palydėti ilgais plojimais. Daug sykių atlikom tą pačią programą — tuos pačius šokius, bet kiekvienas sykis atrodė kaip pirmas. Kiek sykių atsiveikimom su Dalia ir Lilija „Sadutės“ žingsniuose... Įdomu, kiek sykių kreivai supynėm joms kasas? Kiek sykių gaudėm skrybėlės „Ketvirtainyje“ ir „Kepurinėje“?

Vis dėlto didžiausią įspūdį palieka tautinių šokių šventės. Tarp 1000 ar daugiau šokėjų jautiesi tokia maža dalelė ir tuo pačiu labai saugi pradėdant kiekvieną šokį ta pačia koja, palydint žingsnį tuo pačiu rankos mostu, galvos linktelėjimu bei šypsena, kaip ir šalia stovinti šokėja iš Anglijos, Vokietijos ar Pietų Amerikos. Koks puikus jausmas priklausyti tai pačiai šeimai, šokančiai tą patį šoki!

„Gintarui“ 25-ri metai. Labai džiaugiuosi ir didžiuojuosi, kad ir man teko būti jo šeimos dalimi, dalyvauti jo triumfuose, matyti publikos įvertinimą. Sveikiname jus — dabartinius gintaričius! Tegul jūsų sielose būna toks pats džiaugsmas, kaip ir mano laikų grupėje! Tegul jums netrūksta nei noro, nei jėgų tęsti „Gintaro“ tradicijas! Kelkite kojas augščiau ir šypsokitės...

„Merkelis Giedraitis“ -

nauja knyga apie šį didvyrį ir jo nuostabius laikus; gaunama pas platintojus ir tiesiai iš leidyklos:

Amberland Publishing Co.,
1813 Larchwood Ave.,
Troy, Mi. 48064.

Kaina: \$7.00 minkštasis viršelais, \$11.00 — kietais.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni P. G. I. A. K. A. I. N. A. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(prieš Lietuvių Namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Pasiutimo liga, išnešiojama užkrėstų gyvulių, yra rimta Ontario problema.

Šį pavasarį tenka susirūpinti tomis vietovėmis, kur laukiniai gyvuliai, ypač skunkės, apkrečia naminius gyvulius ir vaikus, kurie juos paliečia.

Vaikus reikėtų perspėti, kad vengtų laukinių gyvulių, ypač kai jie atrodo ligoti ar draugiški. Dažniausiai tai yra pasiutimo ligos ženklas.

Naminis gyvulius reikėtų reguliariai skiepyti bei naktį laikyti uždarytus. Jūs taip pat galite padėti kontroliuoti pasiutimo ligą, pranešdami vietinei policijai, gyvulių globos draugijai arba sveikatos organizacijai.

Nelieskite negyvų gyvulių. Praneškite savo gydytojui ar sveikatos organizacijai, jeigu jūsų vaikas ar naminis gyvulėlis palietė laukinius gyvulius. Nelieskite naminio gyvulėlio plikomis rankomis tuoj po jo grūmimosi su pasiutusi gyvuliu. Kreipkitės į veterinarijos gydytoją patarimo.

Jei norite daugiau informacijų apie pasiutimo ligą, prašykite raštu nemokamos brošiūros ANIMALS, RABIES AND YOU iš Ontario Health Resource Centre, Queen's Park, Toronto, Ontario M7A 1S2

Ministry of Health
Dennis R. Timbrell
Minister

Laikykime Ontario provinciją sveiką!

CHOLKAN R. CHOLKAN & CO. LTD. REAL ESTATE

JANE-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; naujas šildymas, natūralus medis, privatus įvažiavimas, arti Bloor ramioje gatvelėje; reikalingas remontas.

BLOOR-HIGH PARK, originalus vos kelių kilometrų senumo tributas, 3-jų ir 2-jų miegamųjų, garažai, netoli požeminio traukinio stoties; prašoma kaina — \$139.900.

SWANSEA, puikus vienos šeimos namas; naujas stogas, vandens vamzdžiai ir t.t.; graži, moderni virtuvė, malonus kiemas, privatus įvažiavimas, užbaigtas rūsys.

BLOOR-ISLINGTON, 6 kambarių vienaauštis; garažas su privačiu įvažiavimu, netoli požeminio; prašoma kaina — \$95.900.

WINDERMERE-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; graži, moderni virtuvė, kvadratinis planas, natūralus medis, didelis kiemas, garažas, arti Bloor.

BABY POINT rajone, 6 kambarių vienaauštis, pilnai užbaigtas rūsys, 2 prausyklos, viena atvira skola.

PRINCE EDWARD DR.-SOUTH KINGSWAY, 6 kambarių vienaauštis; užbaigtas rūsys, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas, gražus kiemas, netoli susisiekimo bei krautinių; prašoma kaina — \$79.900.

HIGH PARK-BLOOR, 4 butų atskiras namas, puikiai stovįs; didelis sklypas, gauna apie \$13.500 metinių pajamų; namas be skolų; prašoma kaina — \$129.900.

PRINCESS MARGARET-KINGSWAY, rajone puikus statybininko 8 kambarių vienaauštis; pilnai užbaigtas rūsys, šeimos kamb. su atviru židiniu ir baru, 3 prausyklos, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

NEMOKAMAS IKAINOJIMAS.

2336 Bloor Street West — Tel. 763-5555

PRANAS KERBERIS
namų 239-5923ANTANAS GINIOTIS
namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Telefonai: 532-3400
M6H 1A8 • 532-3414

AKTYVAI — virš 17 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:	
Pirmadieniais 10-3	term. indėlius 6 mėn.	12½ %
Antradieniais 10-3	term. indėlius 1 metų	12 %
Trečiadieniais uždaryta	term. indėlius 2-3 metų	11½ %
Ketvirtadieniais 10-8	pensijų s-tą	12 %
Penktadieniais 10-8	taupomąją s-tą *)	10¾ %
Šeštadieniais 9-1	spec. taup. s-tą *)	12½ %
Sekmadieniais 9.30-1	depozitų-čekių s-tą	6 %
	DUODA PASKOLAS IS:	
	asmenines	15 %
	mortgičius	14½ %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.
*) Nuo gegužės 1 d.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10.000. Parduoame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR 1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojimą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnausi: A. Bliūdžius

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical Fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

- Turime lietuviškų skilandžių, sūrų ir kitų maisto gaminių
- Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

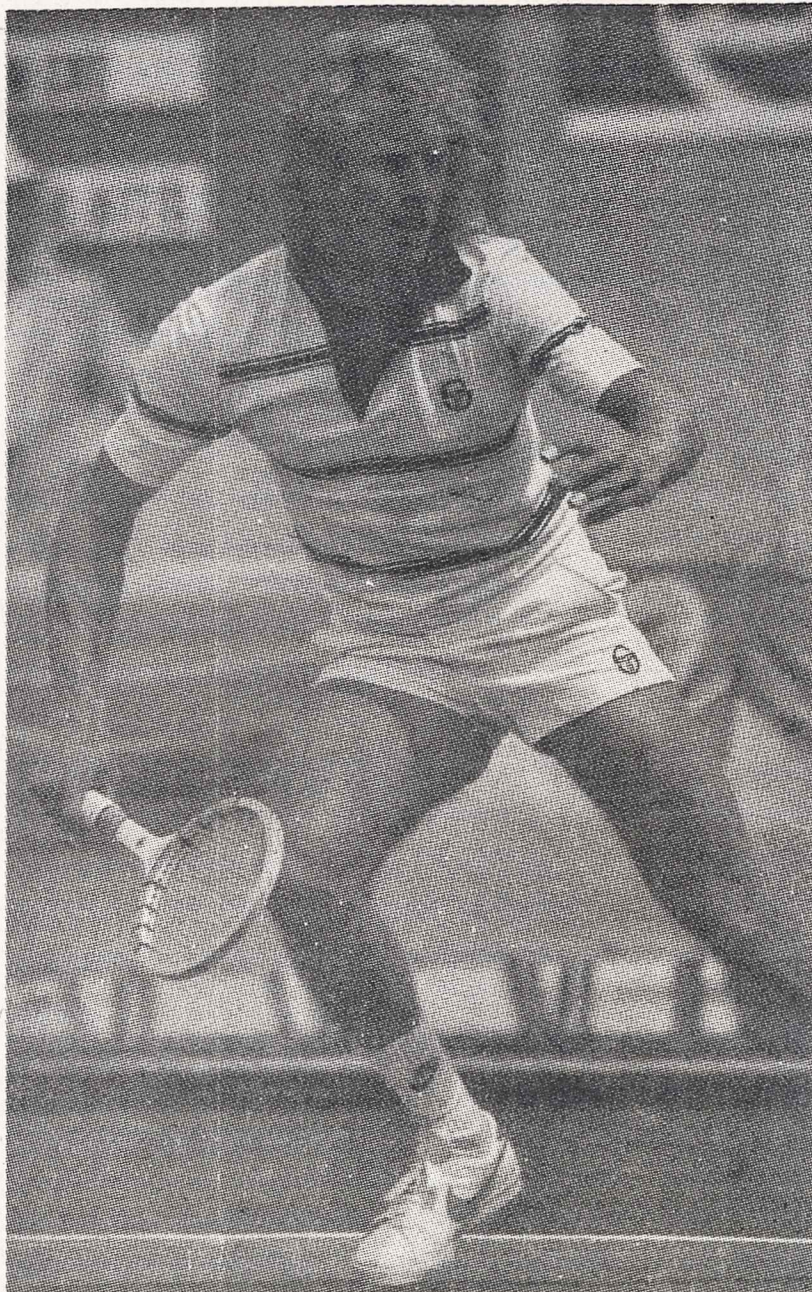
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus patoisyumus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

THE PORTRAIT GALLERY

Lietuvis fotografas
Petras Žemaitis,Specialistas portretų,
vestuvinių ir vaikų
nuotraukų. Įreminimai

ADRESAS: 31 King Street, Weston, Ontario (Market Place)

Tel. 249-3177, po 6 valandos vakaro 248-9564

Žymusis teniso žaidėjas VYTAS GERULAITIS. Šią nuotrauką įdėjo "Raque Canada" 1980 m. balandžio mėnesio numeryje

SPORTAS

Gerulaitis laimėjo meisterių turnyrą

Niujorko garsiaame Forest Hills teniso klube įvykusiame "meisterių" turnyre V. Gerulaitis tapo pirmuoju. Vijay Amritraj, anksčiau laimėjęs prieš žinomą Jimmy Connors, susitikio su Gerulaičiu. Šias kietas pusbaigimo rungtynes laimėjo Gerulaičis 7-6, 4-6, 6-3.

1979 m. dėl JAV meisterio titulo varžėsi John McEnroe su V. Gerulaičiu. Aiškiu laimėtoju tapo pirmasis.

Sekančius du susitikimus laimėjo Gerulaičis, tačiau retas teniso žinovas pranašavo trečią Gerulaičio pergalę prieš John McEnroe.

Turnyro baigmę transliavo ABC televizijos tinklas. Oras rungtynėms nebuvo tinkamas — lynojo, tačiau sąlygos neleido šio susitikimo atidėti.

Pergalę prieš McEnroe įrodė Gerulaičio subrendimą. Nenuostabu, kad jis tapo ir "meisterių-meisterių".

Rungtynės buvo permainingos — jų pradžia priklausė McEnroe 6-2. Pirmos rungties pralaimėjimas padidino Gerulaičio ataklumą. Pradėjo išryškėti jo kantrybė (apgavimas sviedinio išlaikymas), didėjo žaibiškas greitumas aikštėje ir drąsus puolimas.

Palaiptui jis užvaldė aikštę ir paskutiniuosius sviedinius 6-2 ir 6-0. Be meisterio titulo, Gerulaičis pelnė \$100.000 ir iškovojo pergalę prieš McEnroe savo naudai 4-3.

Kolkas neįkandamas jam riešutas liko tik Bjorn Borg. J. B.

SPORTAS LIETUVOJE

Trečiosios Pabaltijo bokso pirmenybės įvyko Taline. Kovas dėl Pabaltijo čempiono vardo pradėjo septyni boksainiai, kurių eilėse buvo ir pernykštieji čempionas J. Silevičius iš Kauno. Varžybos įpusėjus, jis ir vilnietis A. Janciuskas turėjo išvykti į Kislovodską, kur treniruotes Sovietų Sąjungos pirmenybėms pradėjo "Darbo rezervų" draugija. Pabaltijo čempionu be didesnės konkurencijos tada tapo talnietis V. Kliukinas, baigmėje nugalėjęs Kauno žalgirietį A. Balnanosį.

Lietuvos meninės gimnastikos pirmenybės trečius metus iš eilės laimėjo vilnietė Dalia Kutkaitė, aštuntokė moksleivė 21-joje vidurinėje mokykloje. Daugiakovė ji surinko 46,5 taško. Antroji vieta su 45,9 tšk. teko 13-sios vidurinės mokyklos devintokai L. Machtinenkai, trečioji su 45,4 tšk. — 31-sios vidurinės mokyklos devintokai A. Aldonytel. Čempionė D. Kutkaitė yra pakviesta į tarptautines gimnastikų varžybas Prancūzijoje.

Lietuviškuoju maratonu yra vadinas 30 km bėgimas iš Trakų į Vilnių, siemiet surengtas jau 22-ą kartą. Bėgikams trukdė šaltas ir stiprus šoninis vėjai, tačiau bėgimą užtikrintai laimėjo Sigitas Veržickas per 1 val. 36 min. Nuo jo 34 sekundėmis atsiliko kaunietis E. Liudvinavičius, 37 sekundėmis — gardinietis M. Dumnovas. Jaunimo čempionu tapo kaunietis A. Genys. Šiame lietuviškame maratone varžėsi 28 Lietuvos atstovai ir 25 svečiai iš Minsko, Gardino, Čeliabinskio, Kaliningrado, Ivanovo, Tiraspolio ir Daugpilio. Šia proga buvo prarasti ir trumpesnių nuotolių bėgimai: 20 km bėgimą lai-

mėjo kaunietis Griškėlis per 1 val. 3 min. 14 sek., moterų 5 km bėgimą — kalingradietė J. Bradu per 15 min. 12 sek., jaunių 5 km — panevėžietis V. Patapas per 15 min. 7 sek., jaunuolių 5 km — vilnietė D. Montvydaitė per 15 min. 30 sek.

Lietuvos "Metiko dienų" varžybos įvyko Smalininkuose. Jose naują Lietuvos kūjo metimo rekordą iki 68 m 82 cm pagerino kaunietis A. Sarpalis, pilnai atsigavęs po turėto sužeidimo. Net du moterų disko metimo rekordus pasiekė vilnietė G. Muraškova, šį įrankį numetusi 63 m 38 cm ir 63 m 46 cm. Anksčiau ji yra pasiekusi 67 m 52 cm rezultata, bet jis nebuvo užskaitytas rekordas, nes gautas kontrolinėse varžybose.

Gegužės pirmosios proga Šiauliuose rengiamos tradicinės dviratininkų lenktynės. Siemietinėse dalyvavo 70 dviratininkų iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Panevėžio ir Alytaus. Žiedinių 60 km ilgio lenktynių laimėtoju tapo klaipėdietis I. Romanovas, surinkęs 36 taškus devyniose tarpinėse lenktynių baigmėse. Antroji vieta teko vilnietui A. Vaitkui su 27 taškais, trečioji — tos pačios komandos nariui V. Juchnevičiui su 21 tašku. Komandinių požiūriu lenktynės laimėjo ir "Komjaunimo Tiesos" prizą gavo vilnietis.

Vilniaus "Kuro aparatūros" tinklininkai lankėsi Čekoslovakijoje. Jie turėjo trejas rungtynes su Českos Bodejovicių miesto "Skodos" komanda. Du kartus kaunietis laimėjo vieno 3:2 rezultatu ir vieną kartą pralaimėjo 1:3.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Kvebeko nepriklausomos sandraugos referendumo vąj lyg ir užbaigė Kanados min. pirminko P. E. Trudeau kalba Montrealio Paul Sauve arenoje, kur jo klausėsi apie 10.000 entuziastiškai nusiteikusių federacijos šalininkų. P. E. Trudeau priminė kvebekiečiams, kad pasaulis šiandien siekia vienybės, kai tuo tarpu R. Levesque ją nori sugriauti Kanadoje. P. E. Trudeau dar kartą pabrėžė, kad jis niekada nepradės jokių derybų su Kvebeko premjeru R. Levesque dėl nepriklausomos sandraugos, jeigu referendumą laimėtų jam pritariantys "taip" šalininkai. Jei betgi laimėtojas taps sandrauga atmetantys "ne" šalininkai, tuojau pat bus vedamos derybos dėl konstitucijos reformos ir federacijos pertvarkymo. Federacinis parlamentas vienbalsiai patvirtino konservatorių atstovo B. Yurko pasiūlytą rezoliuciją, prašančią karalienę Elžbietą, kad Britanijos parlamentas visas S. Amerikos Britų Akto teises perduotų Kanados parlamentui. Šis aktas yra laikomas Kanados konstitucija, kurios visas reformas turi patvirtinti Britanijos parlamentas. Lig šiol buvo norima tą konstituciją susigrąžinti Kanadon su provincijų premjerų pritarimu, iš anksto sutarus jos reformas, kad nebūtų pažeistos provincijų teisės.

Ateitininkų žinios

Tėvų komitetas nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie savo aukomis, darbu prisidėjo prie kepinų ir gėlių išpardavimo Motinos Dienos proga. Ypatinga padėka J. ir M. Gudeliams už savikaina parūpintas gėles ir labiausiai K. Dalindai už padovanotas lelijas. Ačiū labai. Visas pelnas bus panaudotas ateitininkų jaunimo veiklai.

Visi ateitininkai privalėtų atkreipti dėmesį į Sekminių reikšmę. Sekminės yra krikščionybės gimtadienis, ir mūsų šukis "Visa atnaujinti Kristuje" neįmanomas įvykdyti be Sv. Dvasios pagalbos. Mūsų ideologijos kūrėjas prof. Stasys Švalkauskis Sekminės laikė didžiausia K. Bendrijos švente. "Labai didelės reikšmės galėtų turėti išgilinimas į Sv. Dvasios dovanų doktriną, taip mažai pažįstamą ir sykiu taip reikšmingą gyvosios dvasios sąjūdžiui" (Prof. St. Šalkauskis "Ateitininkų ideologija", 297 psl.).

Skautų veikla

• Kanados rajono vadija numato surengti 1981 m. vasarą platesnės apimties rajoninę stovyklą. Tuo reikalu tartasi gegužės 14 d. Nutarta sumanyti plačią paskleisti, krepiančius į rajono vietovių vadovus ir iš jų surenkant nuomones. Siūlymas būtų tokią stovyklą rengti liepos ar rugpjūčio mėn. Romuvoje. Rajono vadija surinks kiek galint daugiau nuomonių ir vadovų-vių sąskrydyje padarys nutarimus. Jei anksčiau nepavyktų susirinkti, toks sąskrydis galėtų būti sk-vyčių ir vyr. skaučių stovykloje rugpjūčio pabaigoj Romuvoje.

• Siemietinė jau XVIII-toji vasaros stovykla Romuvoj bus liepos 19 — rugpjūčio 2 d.d. Ją organizuoja tuntininkai. Bus stovyklaujama draugovėmis, leidžiant joms turėti daugiau iniciatyvos programiniuose dalykuose. Maitinimasis — bendras sena tvarka. Reikėtų dviejų šeiminių. Jei kas sutiktų, prašoma skambinti s. L. Gvildienę tel. 439-7883.

• Visų skautų-čių vienetų išskyla į Romuvą birželio 14-15 d.d. Išskylon kviečiami tėvai, skautininkai-kės ir visi norintieji talkinti stovyklavietės darbuose. Č. S.

Pastarųjų savaitių laikotarpyje valstybinis bankas ir kiti bankai pradėjo mažinti palūkanas paskoloms. Tai yra džiugi naujiena mortgičius turintiems pasirašyti namų savininkams. Vieni metu mortgičių palūkanos buvo pakilusios iki 17%, o dabar jau svyruoja tarp 13,75% ir 14%.

Iš Edmontono Otavon grįžo Kanados energijos išteklų min. M. Lalonde, nepasiekęs jokių susitarimų dėl naftos kainų su Alberto energijos ministru M. Leitch. Dabartinė sutartis, reguliavusi Alberto naftos kainas, pasibaigia š.m. birželio 30 d. Derybos greičiausiai bus atnaujintos birželio pradžioj Otavoje. Premjero P. Loughheedo vyriausybė Alberto parlamentui įteikė įstatymo projektą, kuris jai leistų naftos tiekimą Kanadai reguliuoti pagal vietinius poreikius. Praktiškai šis įstatymas Alberto provincijai duotų teisę beveik visiškai sustabdyti naftos tiekimą, jeigu už ją nebus gaunama pageidaujamos kainos. Už statinę albertiškos naftos dabar mokama \$14.75, o statinė Montrealin atvežamos užsienietiškos naftos kainuoja apie \$35.30.

Kanados paštininkų streikas gali prasidėti jau gegužės 23 d., jeigu unija ir jos karingasis vadas J. C. Parrotas atmes paskutinį tarpininko G. Jutras pasiūlymą. Atrodo, streiko nebus išvengta, nes J. Parrotui ragus užaugino Kanados Darbo Kongreso suvažiavime priimta rezoliucija, pasmerkusi jo uždarymą į kalėjimą porai mėnesių dėl parlamento įsaką nevykdymo 1978 m. streike. Užuoat sustabdes streiką, kaip parlamentas įsakė, jis tęsė jį ištisą savaitę, kol pagaliau buvo suimtas ir priverstas pasirašyti streiko atšaukimą policijos nuovadoje. Priimtoji rezoliucija taipgi įpareigoja Kanados Darbo Kongreso pirm. D. McDermottą teikti pilną paramą paštininkams streiko atveju.

Kanados Žydų Kongreso suvažiavime Toronte vidaus reikalų min. R. Kaplanas pakartojo savo įsipareigojimą teisti II D. karo nusikaltėlius, nors jie turėtų Kanados pilietybę. Jis žadė parūpinti teisę RCMP saugumiečiams pradėti tokių asmenų tardymus. Tuo reikalu bus tariamasi su teisingumo, pilietybės bei imigracijos ir užsienio reikalų ministerijų atitinkamais pareigūnais. Žydų kilmės R. Kaplanui pritaria ir Ontario vidaus reikalų min. R. McMurtry, kuris taip pat dalyvavo Kanados Žydų Kongreso suvažiavime, kai buvo minima nacių mirties stovyklų 35 metų sukaktis.

TRADE WINDS MOTEL

10300 Gulf Boulevard, Treasure Island
St. Petersburg, Florida 33706, USA

Tel. (813) 360-0490

Savininkė RUTA KRIAUCIUNAITĖ,
Kanados lietuvių, kviečia tautiečius atsilankyti.
Motelis gražiai įrengtas, vėsinami kambariai ir butai, kilimai, spalvota televizija, šildomas baseinas, vieta "barbecue", balto smėlio paplūdimys, prie pat Meksikos įlankos.

AL GARBENS

REAL ESTATE LTD.

22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonas 536-2738. Jeigu niekas neatsiliepia, skambinkite 489-1543.

Alfonsas Garbenis jums sąžiningai patarnaus parduodant ar perkant nekilnojimą turtą, tvarkant mortgičių reikalus, įkainojant namus ir t.t.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.
NUOLAIDA LIETUVIAMS SAVININKAMS
UŽ PARDAVIMĄ.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
12½ % už 6 mėn. term. indėlius	
12 % už 1 m. term. indėlius	15 % už asm. paskolas
11½ % už 3 m. term. indėlius	
12 % už pensijų ir namų planą	14½ % už mortgičius
12 % speciali taup. sąsk.	
11¼ % už taupymo s-tas	
6 % už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 25 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50.000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10.000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W.,
Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

FLORIDA REAL ESTATE

Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
Apartmentai • Kondominijai • Nuomojimas

Angėlė E. Karnienė

REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY

3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radio aparatai.
Pritęres specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai opsiastai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

AUTOMOTIVE FIBERS

visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas
ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas — RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Islington, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

BALTIC EXPORTING CO.

Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą

• Priimame siuntinių užsakymus.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai
Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5

FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

Lietuviai Čikagoje

K. A. SAULAITIS

MARQUETTE PARKO, tradicinio Čikagos lietuvių centro, išlaikymas jau daug metų yra pokalbių bei veiklos tema, ypač apylinkės namų savininkų draugijoje, kuriai pirminkauja Juozas Bacevičius. Savininkai susirūpinę, kad kitos rasės gyventojai nepersikeltų per vakarinę Marquette Parko sieną — Western gatvę. Tuo reikalu nuolat tariausi su miesto bei įvairių įstaigų pareigūnais. Lietuvių parduotuviomis, restoranais ir raštinėmis nusagstyta 69-toji gatvė jau pernai paversta vienos krypties keliu — iš Marquette Parko į rytinę pusę. Miestas įtaisė naują grindinį ir senoviškų plytų šaligatvius. Miestas pageidautų, kad lietuviškų įstaigų išorė būtų tautodailės motyvais papuosta, kaip įvairiuose didmiesčiuose kiniečių rajonai, turintys net kinietiško stiliaus telefono būdeles. Aštuoniuose kvartaluose 69-toji gatvė pavadinta West Lithuanian Plaza. Taip dabar jau rašomi oficialūs adresai, įskaitant ir Marijos Gimimo parapijos šventovę, kuri turbūt yra vienintelis lietuviško stiliaus pastatas visoje gatvėje.

Mėnesinis žurnalas "Chicago Magazine", kuris stengiasi prilygti garsiajam "New Yorker", išleido etninį žemėlapi. Lietuviškais rajonais miestą ribose laikomi trys, pažymėti atskira spalva — Bridgeportas, Brighton Parkas ir Marquette Parkas.

TAUTINIAI NAMAI metiniame susirinkime su pirm. Jonu Vedegiu

TORONTONT

Žymusis krepšininkas Leonas Rautinis gegužės 13 d. buvo atskraidintas iš Syracuse-unto ir filmuojamas CBC studijoje. Filmas bus rodomas liepos 16 d. (Maskvos olimpiados metu) per CBC tinklą programoje "For the Love of Sport". Leonas filme pasakoja savo sportinę veiklą ir Maskvos olimpiados boikotą.

Snaigė Valiūnaitė-Sileikienė, jaunosios kartos dailininkė, pradeda plačiau reikštis su savo kūryba. Jos raizinių paroda ši mėnesį vyksita Runnymede bibliotekos patalpose. Ji yra baigusi Toronto universitetą anglų kalbą bei literatūrą. Daile pradėjo studijuoti Central Tech mokykloje pas dail. Teleforą Valių, vėliau dvejus metus mokėsi garsioje Paryžiaus meno mokykloje Ecole des Beaux Arts. Paryžiuje buvo surengtos pirmosios jos kūrinių parodos, kurios buvo išstatyti jos raiziniai. Šiuo metu dailininkė dirba šioje srityje Toronte, kuriamė yra ir gimusi. Apie jos parodą ilgoką rašinį išspausdino "Bloor West Villager" gegužės mėnesio laidoje.

Toronto Lietuvių Vyrų Choras "Aras" šių metų sezoną baigė koncertu ir vaišėmis gegužės 10 d. L. Namuose. Per šiuos metus choras, vadovaujamas sol. V. Verikailio, atliko visą eilę koncertų ir dalyvavo įvairiose iškilmėse. Choro dainuoja 47 vyrai. Jie turi savo uniformą, su kuria gražiai ir drausmingai pasirodo scenoje.

Toronto miesto švietimo valdyboje pradėtas kelti planas steigti atskiras pradinės mokyklas armėnams ir ukrainiečiams neradę pritarimo, ir jo autoriai atsiėmė jį dar prieš svarstymą posėdyje. Paaikėjo, kad, daugumos nuomone, tai reikštų perdidelį viešojo švietimo skalđymą. Vietoje minėto plano siūloma dabartinės santvarkos rėmuose įvesti armėnų, ukrainiečių ir kt. kalbų mokymą atitinkamose mokyklose — kasdien po pusvalandį.

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8

• Apartamentai • Prekybos pastatai
• Raštininių pastatai • Ūkiai • Žemė
namų telefonas
VACYS ŽIŽYS (416) 221-3305
Istaigos (416) 233-3323

DRAUDA
BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA

• 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

pasidžiaugė šios įstaigos 1979 m. pelen (88,500) ir naudojimu, kuris prilygsta praėjusiems metams. Skirstydami pelną, parėmė Pedagoginį Lituanistikos Institutą, "Dirva" ir Lietuvos konsulatą Čikagoje. Marquette Parko srityje veikiantys namai salėje talpina apie 200 asmenų.

LEMONTO LIETUVIAI pirmą kartą kartu atšventė Vėlykas kun. Juozo Prunskio atnašautomis Mišiomis. Prieš keletą metų buvo įvestos lietuviškos Mišios vietinėje parapijoje. Jos dabar tapo mėnesiniu įvykiu. Paskatą ir pagalbą vakarinių ir pietinių priemiesčių lietuviams duoda ir Ateitininkų Namai, kuriuose vyksta įvairūs pasitarimai, susirinkimai. Gavėnios pabaigoje Aldona Prapuolenytė surengė susikaupimo dieną. Illinoisaus lietuviai gydytojai metinį savo susirinkimą turėjo balandžio 13 d., paskyrė \$1,000 Vilniaus Lietuvių Sąjungos leidžiamam dr. A. Budreckio veikalui apie Rytų Lietuvą. Pirmininku perrinko dr. P. Sutkų. Balandžio 25-27 d. d. Moksleivių Ateitininkų Sąjungos valdyba suruošė seminarą būsimiems šios vasaros stovyklų vadovams. Kalbama, kad arkivyskupija nebeleidžia steigti tautinių parapijų savo ribose, bet keliose priemiesčių parapijose dirba lietuviai kunigai, kurie įvairiomis progomis patarnauja lietuviams. Galima spėti, kad maždaug pusė veikliųjų lietuvių gyvena pačiame mieste ir pusė — priemiesčiuose pusrasti apie Čikagą.

Montrealio "Gintaro" šokėja koncerto metu Filadelfijoje ir Pottsville, Pensilvanijoje. Montreališkas "Gintaras" atliks meninę programą Toronte-Mississaugoje Donelaičio minėjime gegužės 25, sekmadienį, 3 v.p.p., Anapilio salėje

Ar kava pavojinga sveikatai

Čia pateikiama dr. Hans-Heinrich Vogto straipsnio, atspausdinto vokiečių "Kosmos" žurnale 1979 m. kovo mėn., santrauka.

Kavos negalima sintetiškai pagaminti, nes joje yra surasta daugiau kaip 230 įvairių medžiagų, ir jas taip tiksliai sudėti, kad gautume tikrą kavos kvapą, vargu ar kam nors papavyks. Kiekviename kavos puodelyje yra kofeino nuo 100 iki 150 miligramų, tiek pat ir arbatoje. Kakavoje kofeino tėra tik pusė šio kiekio, o "coca-cola" butelyje — nuo 35 iki 55 miligramų.

Seniai žinoma, kad gali sudaryti kavos gėrimo įprotis, kartais rodantis net liguotą troškimą. Nustojus gerti kavą jaučiamas galvos skausmas ir depresija.

Bandymai su bakterijomis, grybais, dumbliais (Algen) parodė, kad kofeinas ten sukelia pasikeitimus ir pakeičia paveldėjimą. Tai veda prie organizmo mirties. Taip pat kofeinas sukludino normalią ląstelių atstatymo eigą.

Bandymai su žiurkėmis, pelėmis ir kitais laboratorijos gyvūnais pasibaigė džiugiais rezultatais: nerasta jokio nuodijimo.

Vasaros seminarai jaunimui

S.m. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos seminarų komisija ir vėl rengia lituanistikos seminarą jaunimui. Į šį seminarą yra kviečiami visi lietuviškai kalbantys studentai, kurie yra baigę XII gimnazijos klase.

Lituanistikos seminaro datos yra: 1980.VIII.3 iki VIII.17. Vietovė: Loyola of the Lakes, Clinton, Ohio, JAV. Kaina: \$150.00. Registracijos mokestis: \$20.00, kuris įskaitomas į seminaro kainą. Registruotis:

Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos seminarų komisija, 5620 South Claremont Ave. Chicago, Ill. 60636, USA.

Seminaro kursai apima lietuvių kalbą, istoriją, literatūrą ir kitas sritis. Pilna programa su lektoriais bus paskelbta spaudoje ir laiškais.

Šiais metais rengiamas antiras seminaras anglų kalba nemokantiems lietuviškai kalbėti 1980.VII.27 iki VIII.1. Vietovė — Loyola of the Lakes, Clinton, Ohio, JAV. Kaina: \$80.00. Registracijos mokestis \$20.00, kuris įskaitomas į seminaro kainą.

Į šį seminarą kviečiami studentai, jau baigę XII gimnazijos klase ir vyresni. Jame bus dėstoma kalba, istorija, literatūra, tautosaka ir panašūs kursai.

Registruotis galima jau minėtu adresu. Inf.

Tiesa, pasirodė liguisto troškimo reiškiniai, bet nerasta jokio organų sužalojimo.

Nesaikingas kavos ir cigarečių vartojimas didina širdies infarkto riziką.

Žmogaus organizmas po kelių valandų visiškai išskiria kofeiną, taip kad šis nuodas nesikaupia kūne. Galbūt tai gelbsti nuo "kofeino mirties".

Kava jokių būdu nepanaikina alkoholio veikimo. Taigi saikingai gerkime kavą, bet visada atsiminkime, kad tai yra chemikalas, kuris gali sutelkti liguotą palinkimą gerti.

J. Str.

Vasaros stovykla vakaruose

Šią vasarą Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjunga rengia Vakarų Kanados Stovyklą netoli Winnipeg, Manitoba, rugpjūčio 17-23 dienomis. Stovyklos programa bus pritaikyta jaunimo ir vyresnio amžiaus jaunimui anglų bei lietuvių kalbomis. Bus visiems progos pasimokyti lietuvių tautosakos, lituanistikos, padainuoti, pašokti ir užmegzti ryšius tarp Kanados vakarų ir rytų lietuvių kilmės jaunimo. Stovyklos kaina — tik \$70. Registracija jau pradėta.

Dėl smulkesnių detalių ar kitos informacijos prašom kreiptis pas sekančius ryšininkus: Edmontone — Angelė Augytė (403) 439-7129, Kalgaryje — Veronika Krausaitė (403) 282-2707, Winnipege — Jurgis Valaitis (204) 453-2223, Toronte — Laima Beržinytė (416) 923-2033. Galima rašyti tiesiai stovyklos rengėjų komiteto pirmininkei Ramonai Vaičiūnaitei, 122 Ferguson Ave., Whitby, Ont. Registracija — iki š.m. birželio 30 d.

KLJS Vakarų Kanados stovyklos rengėjų komitetas

HAMILTONONT

MIELI HAMILTONO IR APYLINKIŲ TAUTIEČIAI!

Šiais metais mums reikia praveisti net trejus rinkimus. Į Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos valdybą reikia išrinkti 5 atstovus. Jau surasti 5 kandidatai: Aušrotaitė Kristina, Gajauskas Paulius, Kairys Vidas, Krivinskaitė Adelė ir Trumpikas Rimas. Tikimasi, kad jie bus patvirtinti aklamacijos būdu.

Antra, reikia išrinkti 8 asmenis į KLB krašto tarybą. Sutiko kandidatuoti 15 asmenų, kurie jau buvo paskelbti Kanados lietuviškuose laikraščiuose.

Trečia ir mums svarbiausia pareiga išrinkti KLB Hamiltono apylinkės valdybą iš 7 asmenų. Sutikę kandidatuoti 10 asmenų irgi jau paskelbti spaudoje. Revizijos komisijon reikia 3 asmenų. Kandidatuoją penki: Bajoraitis Juozas, Deveikis

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario
Tel. 533-7954

Jonas, Kybartas Vladas, Patamsis Alfonsas ir Venslova Bronius.

Visus, kas tik gali, kviečiame už-eiti rinkimines būstinės Jaunimo Centre, 48 Dundurn St. North, gegužės 25 d. tarp 9 v.r. ir 5 v.p.p. ir išrinkti geriausias asmenis mūsų apylinkės valdybion ateinantiem dvej-tiem metam.

Hamiltono rinkiminė komisija

LIETUVIŲ KARIŲ VETERANŲ SAJUNGOS "Ramovė" Hamiltono skyriaus valdyba šaukia visuotinį narių susirinkimą 1980 m. gegužės 25 d., 12 v., Aušros Vartų parapijos salėje. Prašome visus dalyvauti, nes bus renkama valdyba, kontrolės komisija ir svarstomi einamieji reikalai. Valdyba

ŠYPSENOS

Parinko Pr. Alš.

Nereikalinga kelionė

Petras Kalpokas, dėstydamas meno mokykloje Kaune, išrūpino vienam jaunam dailininkui stipendiją išvykti į Italiją. Sugrįžęs iš ten, studentas apsilankė pas Kalpoką ir parodė paveikslą, nupieštą Italijos vaizdų įtakoj. Tai buvo didelė drobė, ant kurios nupaišyti... du asilai. Darbas atliktas be priekaištų ir talentingai. Tačiau Kalpokas, pažvelgęs į kūrinių, nusišypsojo ir tarė:

— Kaip tai? Tik tiek tamsta matei Italijoj? Juk nevertėtojų asilų atgabenti į Lietuvą. Pakankamai jų turime ir čia!

Neturi laiko

— Kodėl gi jūs moterys, jau pusvalandį kalbatės prie slenksčio?

— Taigi, mat, — kviečiau kaimynę užėti į vidų, bet ji sakė neturinti nė minutės laiko...

Kaime

Miestietis: Kodėl jūs karvės stovi vandenyje?

Ūkininkas: Kad tokiam karšty nesurūgtų joms pienas...

Visais kelionių reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

A. KARKIENĖ

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

A+A

STASIUI JACKUI

mirus, seserims ir broliams reiškiu nuoširdžių užuojautą —

Jonas Vaitkus

BRANGIAI MAMYTEI

A+A

BARBŪRAI DAVEINIS

mirus,

mielą choristę STELLĄ SAMUS nuoširdžiai užjaučiame —

Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras

A+A

SAULEI-ALDONAI

MICHELEVIČIENEI

mirus, jos motinai STEFAI VAITIEKŪNIENEI bei tetoms STALIORAITIENEI ir RADZEVIČIENEI reiškia nuoširdžių užuojautą bei kartu liūdi —

Ema Kaunienė

SKAITYTOJAI PASISAKO

JAUCIAU DAROMĄ SKRIAUDA

"Ažuolyno-Žibučių" koncertinė kelionė S. Amerikoje susilaukė daug ir užpelnytai palankių atsiliepimų. "T2" 1980 m. 15 nr. išspausdino A. Balašaitienės rašinį "P. Amerikos jaunimą išlydint", kuriame ji vispusiškai teigiamai vertina P. Amerikos jaunimo koncertą ir dienas Klevelande.

Gėrėjais jaunų scenos darbininkų koncertu kartu su visais ir aš. Ypač vertinau "Ažuolyno" jaunimo muzikalumą, norą dirbti, repetuoti, pilnai pasiruošti, džiaugiasi jų drausmingumu, sceniniu gyvumu, išdidumu, dr. Alf. Stanevičius, grupės šokių mokytojo, kūrybiniu sugėbėjimu.

Bet lygiai vertinau bei vertinu ir tuos mūsų šokių stilizuotojų-kūrėjų, kurių paruoštais šokiais yra grįsta ir "Ažuolyno" šokių programa. Todėl jaučiau daromą skriaudą, kai minėjame A. Balašaitienės rašinyje skaičiau: "Dr. Stanevičius paruošė visų šokių choreografiją, naudodamas nepriklausomos Lietuvos laikų šaltinius, savo tetos patyrimą ir savo turtingą bei lakią vaizduotę." Tikrumoje ir dr. Alf. Stanevičius "Ažuolyno" programai sudaryti, šalia savo kūrybos, laisvau naudojo J. Lingio (Džigūnas, Blegzininis Jonkelis, Iškilmingas trejinis, Sadutė, Zanavykų aplinkinis, Pakeltkojis), R. Tamučio (Varkijietis, Liuksinis), E.

Morkūnienės (Grūstas, Dar ne tavo valia), J. Gudavičiaus (Skepetinė, Režginėlė), K. Poškaicio (Soktinis), L. Vaičiūlenienės (Sveikinamasis Jonkelis), J. Danio (Abrūsėlis) šokių kompozicijas.

Informacija apie šokius, šokių muziką mūsų visų ir mūsų kultūros istorijos labai turėtų būti įrašyta koncerto programoje. Tada niekam nereiktų apie atliktą programą nei spėlioti (iš A. B. straipsnio matyti, kad spėliojimų buvo), nei stilizuotų šokių raidos, kūrybos atžvilgiu naują tikrovę kurti. Deja, Čikagoje spausdinta "Ažuolyno-Žibučių" koncerto programa tik dainų kūrėjų vardina, o tų, kurie šokius ir muziką sudėjo, nė žodžiu neminėjo.

Liudas Sagys

VERTAS DEMESIO PAVYZDYS

Kas skaitys "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką" nr. 38, tas, tarp kitų metrikos įrašų, ras ir tokį: "This issue of the Chronicle in English was made possible in part by a generous gift from friends IN MEMORY OF JONAS MATULIONIS who died January 24, 1980 Toronto, Canada." Manding, nesvarbu kurie a.a. J. Matulionio draugai suaukojo per tūkstantį dolerių, svarbu, kad jie gana stambia auka pagelbėjo šiai angliška "Kronikos" laidai išvysti pasaulį ir pasklisti daugelio tautų tarpe.

Ir dar reikia pasakyti, jog tai yra labai retas, gal net pirmasis pavyzdys, kaip vis ir vis prasmingiau galima įamžinti savo mirusių draugų ar nusipelnusių tautiečių vardus. Labai gražu, kai mirusiojo karstą juosia vainikai ir supa gėlių puokštės, bet prasmingiau, kai jo vardu aukojama Tautos ar Lietuvių Fondams bei spaudai, o velioniiui turbūt išganingiausia auka yra ta, kuri pasitar nauja jo sielos labui. "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" yra tasai kultūringas ginklas, kuris yra pakeliamas tik kovoję už Dievą ir Jo Bažnyčią. O a.a. J. Matulionis visada buvo tampaiai suaugęs ne tik su tautiniais, bet ir religiniais pastoliais. Dėlto visos jo vardu sudėtos aukos yra išganingos ir mielos tiek jam, tiek, kaip teko patirti, ir visiems jo šeimos palikuoniams.

A. Kalnius

W. G. DRESHER

REAL ESTATE
REALTOR

DRESHER-BARAUSKAS

INSURANCE
AGENCY
LTD.

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENE
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p.,
Narys "Better Business" Biuro

FIVE STAR TRAVEL

3830 B BLOOR STREET WEST • ISLINGTON, ONT.
Telefonas 233-5871

Kelionės grupėms ir paskiriems asmenims į visus pasaulio kraštus (ir Lietuvą).
Teirautis nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

E. CELEN

I. DREŠERIENĖ

INSURANCE

• Namų — Gyvybės
• Automobilijų
• Komerciniai

533-1121 Walter Dauginis 822-8480

Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

Registration No. 0009239

1551 Bloor Street West,

TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelionių reikalais kreiptis:

V. BAČENAS

A. KARKIENĖ

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTONT

Anapilio žinios

— Šį sekmadienį Sekminės — šv. Dvasios atsiuntimo šventė.
— Kapinių lankymas birželio 1, sekmadienį; 3 v.p.p. koncelebracinės Mišios. Po pamaldų šventinami naujai pastatyti paminklai.

— Šv. Jono liet. kapinėse paruošti pamatai 36 naujimi paminklams. Pasukinėmis dienomis gauta naujų pagaidavimų. Minėti pamatai išliejami šią savaitę.

— Australijoje, Adelaidės mieste, mirė a.a. Bronius Česna. Velionies brolio Vlado, gyvenančio Hamiltone, rūpesčiu, mirusiojo palaikai bus atgabenti į Kanadą ir šį penktadienį, po pamaldų šioje šventovėje, palaidoti šv. Jono lietuvių kapinėse.

— Ilgojo savaitgalio proga Wasagoje atlaikytos pamaldos, kuriose dalyvavo daug tautiečių. Pamaldos reguliariai kas sekmadienį Wasagoje bus laikomos nuo birželio mėnesio vidurio.

— Praėjusį savaitgalį susituokė: Robert Charles Vella ir Silvija Angelė Paknyte. Ruošiasi tuoktis: John K. Sabiston su Vida Stripinyte.

— Pamaldos šį sekmadienį: 10 v. už a.a. Alfonsą Skrebūną, 11 v. už a.a. Adomą Urnavičių ir a.a. Oną Matukienę. Sekmadienį, gegužės 18 d., 11 v. Mišios buvo laikomos ir už a.a. Ireną Railienę-Sekmokienę.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Praėjusį seštadienį Pranė-Rita Sarkutė susituokė su Bohdan Alexander Buczko. Apeigos įvyko Išganytojo šventovėje.

— Sekmadienį, 9.45 v. r., Sekminių pamaldos, kuriose bus prisiminta 17-toji lietuvių parapijos sukaktis.

— Gegužės 31, seštadienį, 10 v. r. — 2 v. p. p. bus moterų draugijos bazaras (kampas Indian Rd. ir Bloor).

Lietuvių Namų žinios

— Motinos Dienos sekmadienio popietėje dalyvavo apie 200 vyresniosios ir jaunosios kartos mamų, čiu ir apie 300 jų šeimų narių bei svečių. LN valdybos pirm. Algis Senkus atvykęsiam mament pasveikino ir kiekvieni prisegė po gėlių žiedą. Mamytės buvo pavašintos vynu ir skanias pietų patiekalais.

— Gegužės 10 d. Karaliaus Mindaugo menėje Toronto Lietuvių Vyrų Choras "Aras" savo metinės veiklos sezoną užbaigė koncertu ir šokių vakaru. Atsilankė per 200 dalyvių.

— LN bibliotekai dovanojamas knygas kaip palieka trečiaame augtė prie Gedimino pilies menės durų be adreso ir dovanojo pavardės. LN administracija prašo dovanojamas knygas atnešti į raštinę, palikti savo adresą ir pavardę.

— LN vyrų rengiama gegužinė. Joninės įvyks seštadienį, birželio 21 d., Tėvų pranciškonų — Prisikėlimo parapijos stovyklavietėje, New Wasaga.

— Gegužės 11 d. LN sekmadienio popietėje dalyvavo ir svečių knygoje pasirašė: J. S. Walsh iš Elmhurst, Ill., A. Kuncevičienė iš Montrealo. Gegužės 18, sekmadienio popietėje dalyvavo apie 150 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: prof. Juozas Bulavas su žmona ir dukrele iš Vilniaus, Elena Kovalskienė iš Kingstono, Ont., Povilas Vyšniauskas iš North Bay, Ont., Elena Sullivan iš Bramp-tono, Ont., dr. Rayholnes su žmona iš Mississaugos, Ont., Alisa Sule ir Filomena Sule iš Mississaugos.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame už taip gražiai paruoštą mergvakarį ir tas puikias, vertingas bei reikalingas dovanas.

Dėkojame poniai A. Salnienėi, Edmundo krikšto mamiui, už pobūvio pradžiam, panelei D. Bubulytei už gražų pravedimą, visoms kitoms rengėjomis, viešnioms ir prisidėjusioms prie šio pobūvio.

Visa tai liks mums kaip malonus, ilgas prisiminimas.

Dar kartą nuoširdus aciu.

Barbara Mac Pherson ir Edmundas Gulbinas

K. CIBAS atlieka visus stalius darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronto.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Ivaizdūs progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvių Namus. Pristatymas į ligonines, laidojimo namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI. Baliai, vestuvės, sužadėtušės, paren-gimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sekminės — gegužės 25. Susikaupimo tridienį ves kun. A. Grauslys; penktadienį, po gegužinių pamaldų, 7.30 v.v., pamokslas ir bendruomeninis pasiruošimas išpažinčiai; šeštadienį, 4 v.p.p., Sekminių vigilijos Mišios, po jų — konferencija Parodų salėje; sekmadienį — pamokslai per visas Mišias ir šeimų palaiminimas po kiekvieno Mišių; po pietų, 3.30 v., paskaita šventovėje apie popiežių Joną-Paulių II.

— Ruošiasi tuoktis: Edmundas Gulbinas su Barbara MacPherson, Paulius Ledas su Jane Fisher. Susituokė Viktoras Kulikauskas ir Jane Garshowitz, Romas Dulkė ir Sharon. — A.a. Pranas Karka, 61 m., palaidotas iš mūsų šventovės lietuvių kapinėse. Paliko broį Joną su šeima.

— "Aušros" stovykla, kurią organizuoja parapijos tarybos jaunimo sekcija, vadovaujant I. Poškutei, prasidės liepos 6 d. Stovykla skirta visam lietuviškam jaunimui, o ne vien parapijos vaikams. Vykstantieji dalyvauti tautinių šokių šventėje Čikagoje bus priimami pavėluotai ir bus gražinta dalis mokesčio. Registracijos blankai gaunami klebonijoje.

— Šventovės prieangyje išstatyta kenciančios Lietuvos Bažnyčios paroda, paruošta religinės šalpos. Ją bus galima matyti ateinantį sekmadienį, gegužės 25.

— KLB Moterų Dr. Jos Prisikėlimo parapijos skyriaus susirinkimas — šį sekmadienį, po 11.30 v. Mišių, Parodų salėje. Dr. J. Ulecko paskaita apie reumatizmą ir "Moters" žurnalo loterija.

— Gegužinės pamaldos šokiadieniais — 7 v.v., seštadieniais po 9 v. Mišių, sekmadieniais — po 11.30 v. Mišių.

— A. Zarembaitė padovanojo vertingų knygų parapijos bibliotekai.

— Stovyklavietės priežiūros vadovas B. Genčius prašo pagalbos betkokią dieną. Jo tel. 532-8531.

— Dail. K. Žoromskis gegužės 25 d., 7.30 v.v., muzikos studijoje rodydys skaidres ir kalbės apie meną.

— Dar atvyks dvi vietnamiečių šeimos, viena trijų, kita keturių asmenų. Joms įieškome butų.

— Mišios: seštadienį 8 v. už Antaną Balnį, užpr. T. Balnienė, 8.30 už Donatą Venckų, užpr. P. A. Skilandžiūnai, 9 v. novena už motinas, 9.20 už Juozą Genautį, užpr. O. Genautienė, 10 v. už Vladą ir Vandą Simkevičius, užpr. S. Miniotienė; sekmadienį 8 v. už Stasį Vaitiekūną, užpr. B. Vaitiekienė, 9 v. novena už motinas, 10 v. už Bakevičių šeimos mirusius, užpr. R. B. Bakevičiai, užpr. Stančikų ir Paškevičių šeimų mirusius, užpr. A. Z. Stančikai, 11.30 už parapiją, 7 v.v. už Pažerūnų šeimos mirusias motinas, užpr. C. A. Pažerūnai.

Rinkimai į KLB krašto tarybą ir Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tarybą — gegužės 25, sekmadienį (žiūr. atskirą pranešimą). Visi tautiečiai nuo 18 m. amžiaus gali dalyvauti balsavime ir krašto tarybą. Balsavime ir jaunimo sąjungos tarybą gali dalyvauti tik jaunimas nuo 16 iki 30 metų amžiaus. Kandidatai į KLB krašto tarybą buvo paskelbti seniau ir yra plačiau žinomi. Čia norima atkreipti dėmesį į kandidatus jaunimo tarybom.

LAIMIS ANDRULIS, 19 m., mškininkystės studentas; SIGITA BERSNAITE, 16 m., moksleivė, atvykusi iš Londono, Ont.; ALDONA BIRSAITE, 20 m., tikslųjų mokslų studentė; VILJIA GACIŲNYTE, 22 m., Ryersono instituto studentė; RIMA GUSTAINYTE, studentė, šiuo metu dirbanti komercinėje bendrovėje, veikli jaunimo organizacijos; ONA JURĖNAITE, 18 m., būsimą žurnalistikos studentė, veikli jaunimo organizacijos; LAIMA KAROSAITE, 18 m., moksleivė, veikli organizacijos; GYTIS MATULEVIČIUS, 20 m., studentas; RITA RUDAITYTE, politinių mokslų studentė, liet. stud. klubo pirmininkė; GAILIUS SENKEVICIUS, 22 m., studentas, veiklus organizacijos; DANA SKUKAUSKAITE, 18 m., moksleivė, būsimą polit. mokslų studentė, veikli organizacijos; MORKUS SUNGAILA, 18 m., būsimas inžinerijos studentas, veiklus organizacijos; APOLONIJA PALIULYTE, 19 m., aktyvi lietuvių veikloje; REGINA VERBYLAITE, 17 m., moksleivė, aktyvi lietuvių veikloje; REBECCA RAUTH, 17 m., veikli organizacijos.

ISNUOMOJAMI du kambariai su baldais ar be baldų, su virtuve. Skambinti 762-6413, 769-1835 Toronto.

DABAR YRA GERAS LAIKAS užsakyti naujas ir atnaujinti jūsų pūkines antklodes (kaldras) ir pagalves betkoki dydžio ir rūšies. Tel. 787-9021 Toronto.

JIESKOME universiteto studentės vasaros darbi paruošti informacinę medžiagą apie žmogaus teisių pažeidimus. Lietuvių kalba reikalinga. Skambinti tel. 536-1433 tarp 1 v.p.p. — 5 v.p.p. Toronto iki gegužės 23 d.

Visus maloniai kviečiame atsilankyti į sukaktuvinį Toronto "GINTARO" ansamblio

25-čio

KONCERTA-POKYLI

š.m. gegužės 24, šeštadienį, 6 v. vakaro,

ANAPILIO salėje

PROGRAMOJE: • Visos "Gintaro" grupės — per 170 šokėjų, dainininkės ir muzikantai
• Montrealio "Gintaro" liaudies instrumentų orkestras
• Šilta vakarienis su vynu • Šokiams gros estų orkestras

Bilietai gaunami pas J. Vingelienę 536-1785 ir L. Murauskienę 763-6984 Toronto Bilietai prie įėjimo nebe platunami.

DVIDESIMTPENKMEČIO RENGEJŲ KOMITETAS

Kviečiame visus tautiečius į ŽYMOJO LIETUVIŲ TAUTOS RAŠYTOJO

Kristijono Donelaičio mirties 200 metų

SUKAKTIES MINĖJIMA

gegužės 25, sekmadienį,

3 v.p.p., ANAPILIO salėje

PROGRAMOJE: Rašytojo laureato JUOZO KRALIKAUSKO žodis, MONTREALIO jaunimo ansamblio "GINTARAS" inscenizuotos Donelaičio "Metų" ištraukos

Įėjimas — laisva auka.

Dalyvaukime visi!

ANAPILIO TARYBA

Maloniai kviečiame atsilankyti į

NORBERTO LINGERTAČIO

PARODA

gegužės 31 — birželio 1 d.d. ANAPILIO Parodų salėje

Atidarymas — birželio 1, sekmadienį, po 11 v. pamaldų.

PARODOS LANKYMAS — šeštadienį nuo 3 v.p.p. iki 7 v. vakaro, sekmadienį — nuo 10 v.r. iki 5 v. p. pietų.

Parodą globoja — Anapilio Moterų Būrelis

Dalyvaukime rinkimuose!

Naujos vienuoliktosios KLB karšto ir ketvirtosios KLJS-gos tarybos rinkimai įvyks š.m. gegužės 25 d. tose pačiose būstinėse ir tuo pačiu laiku. Toronto-Oakvillės apylinkėje balsavimas vyks tokia tvarka:

1. Prisikėlimo parapijį 9-13 v.,
2. Anapilyje 10-13 v.,
3. Lietuvių Namuose 12-15 v.,
4. Evangelikų Liuteronų Išganytojo parapijį 9-11 v.

Į KLB krašto tarybą Toronto-Oakvillės apylinkėje yra 40 kandidatų. Iš jų reikia išrinkti 18 atstovų. Balsuoti į KLB krašto tarybą gali visi, sulaukę 18 metų lietuviai.

KLJS-gos tarybom Toronto-Oakvillės apylinkėje yra pasiūlyta 15 kandidatų. Reikia išrinkti 10 atstovų. Balsuoti į S-gos tarybą gali jaunimas tarp 16-30 metų.

Siais metais į Bendruomenės ir jaunimo sąjungos tarybą šioje apylinkėje yra siūloma daug kandidatų, ypač daug jaunų ir naujų pajėgų. Tai rodo, kad mūsų bendrinių organizacijų ateitis yra užtikrinta ir kad yra norinčių dirbti.

Tokie rinkimai vyksta kas treji metai. Tad neapvilksime kandidatų, kurie neišvengiamai dalyvaukime rinkimuose. Atliksime savo tautinę pareigą!

Toronto-Oakvillės apylinkės rinkiminė komisija

Rinkimuose į Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos tarybą 1980 m. gegužės 25 d. Toronto-Oakvillės apylinkėje siūlomi šie kandidatai:

1. Andrulis Laimis
2. Bersenaitė Sigita
3. Birėnaitė Aldona
4. Gaciūnaitė Vilija
5. Gustaitienė Rima
6. Jurėnaitė Ona
7. Karosaitė Laima
8. Matulevičius Gytis
9. Paliulytė Apolonijs
10. Rauth Rebecca
11. Rudaitytė Rita
12. Senkevičius Gailius
13. Skukauskaitė Danutė
14. Sungaila Morkus
15. Verbylaitė Regina

KLJS valdyba

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

ATIDARĖ SAVO TEISINIŲ PATARNAVIMŲ ISTAIGĄ

kartu su firma

KENNEDY, SHERMAN, TSUBOUCHI & MARIN

Valhalla Executive Centre
300 The East Mall, suite 102
Islington, Ontario M9B 6B7
(Kampus Bloor St. ir East Mall, prie 427 kelio)

Telefonai:
įstaigos
(416) 239-7717
namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS,

B.A. M.L.S. LL.B.

atidarė savo teisinių patarnavimų ISTAIGĄ

kartu su advokato Algio Puterio firma

2467 Bloor St. W.
Toronto, Ont.

Telefonas
(416) 762-3331

Demonstracija už Kanados vienybę buvo surengta specialaus tautinių grupių komiteto gegužės 17, šeštadienį, 12 v. Šimtai demonstrantų susirinko prie Ontario parlamento rūmų ir su savo vėliavomis bei plakatais žygiavo į miesto rotušės aikštę, kur buvo išklaudyta atitinkamų kalbų. Rengėjų vardu pagrindinį pareiškimą padarė Lawrence Stichmann anglų bei prancūzų kalbomis. Jame buvo pabrėžta, kad be Kvebeko nėra Kanados, ir kviečiama Kvebekiečius balsuoti prieš Kvebeko atsiskyrimą. Kvebeko atstovė Louise Robic priėmė tą pareiškimą, skirtą Kvebeko "no" komitetui. Savo kalboje ji pareiškė: "Jūs žinote ką reiškia netekti savo krašto, o dabar norite, kad tai neįvyktų Kanadoje."

Dėl demonstrantų skaičiaus pranešimai nevienodi: televizijoje (trumpai parodė du kanalai V. 17) buvo minimi skaičiai — 2000 ir 1000. Dienraštis "Sunday Star" skelbė 800 ir išspausdino aprašymą su didele nuotrauka. Joje ryškiai matyti lietuvių grupę su apylinkės pirm. R. Jonaitiene ir plakatais anglų bei prancūzų kalbomis. Lietuvių grupėje buvo apie 20 asmenų.

Seneca kolegijoje veikia specialus skyrius, kuriame galima mokytis nelankant įprastinių pamokų. Ten įvestas naujas mokymosi būdas, paremtas savarankišku darbu ir mokytojų pagalba. Šis būdas priimamas ypač tiems, kurie nori mokytis nuo darbo atliekamą laiką. Informacijos teikia Toni Silberman, 491-5050, ext. 249. Kolegijos adresas: 1750 Finch Ave. E., Willowdale, Ont.

MONTREALQUE

Elzbieta Kardelienė, buvusi Lietuvos operos solistė, parašė platų reportażą apie hamiltoniškio "Aldo" choro koncertą Montrealyje "LN" spaudos vakare (žiūr. "Naujienos" 1980. IV. 29). Ji gražiai įvertino jaunų mergaičių dainavimą, muz. J. Govėdo vadovavimą, sol. R. Strimačio tulką, pridėdama ir kaikiurias kritiškas pastabas. Pasak jos "pastatytas planinas per patį vidurį prieš chorą, akompanavęs ir dirigavęs vadovas ne tik užstojo gražias choristes, bet būdamas toks garsus ir vietomis net triukšmingas, gerokai užslėpindavo ne tik chorą, bet ir stovintį priešakyje choro solistą." Paminėjusi J. Govėdą kaip dirigentą ir pradedantį kompozitorių, autorė rašo apie choristes: "Visos jos dar labai jaunos, su labai gražiai skambančiais balsais, paklūsius dirigento užmąstytai interpretacijai. Ir nors netgi jau lengva savo vadovo sunkiose, labai moderniškos krypties harmonizacijose išsilaikyti tonacijose, dainavo drąsiai, net pačios pasipildamos rankomis į taktą..."

Apie sol. R. Strimaity E. Kardelienė rašo: "...savo dainavime daro labai gerą pažangą. Jo tenoras lyrinis, užtenkamo stiprumo, gražaus tembro, gerai skambančiu augstu registru, gerokai pasinėšęs į dramatiškumą."

Solistas ir choras turėję Montrealyje didelį pasisekimą — žiūrovai labai ploję ir šaukė valio. Po koncerto atlikėjai buvę apdovanoti gėlėmis, o pirm. J. Petrulis pristatęs publikai dabartinę "LN" redaktore Birutę Vaitkunaitę-Nagienę.

Klubas "Rūta" birželio 11, trečią dieną, rengia maldos dieną už Lietuvą Cap de la Madeleine šventovėje. Bus vykstama autobusu. Išvykon kviečiami visi. Registruotis "Rūtos" klube iki gegužės 31 d. Kaina — \$5.50.

"Lito" Aušros Vartų skyrius vasaros metu neveiks iki spalio 19 d.

Mirė a.a. Antanas Šadauskas, 79 m., ir Albinas Vaitiekūnas, 78 m. amžiaus. Palaidoti iš AV šventovės. B.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ HREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 6%
Taspausmąs s-tas 12%
Pensijų planas 12.25%
Term. ind. 1 m. 14.5%
Trumpai. term. ind. iki 14.75%

DUODA PASKOLAS:

Asmenines nuo 16.75%
Nekiln. turto nuo 16.25%
Čekių kredito 18.5%
Investicines nuo 17.75%

Duoda nemokamą gyvybės draudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemokama gyvybės drauda iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilgiuosius savaitgalius. 3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

TORONTONT

Zymusis lietuvių rašytojas

Kristijonas Donelaitis ir spalvinga jo kūryba 200 metų mirties sukaktuvinių progų bus paminėta gegužės 25, sekmadienį, 3 v. p. p., Anapilio salėje. Įvadinį žodį pasakys rašytojas J. Kralkauskas, šių metų "Draugo" romanų konkurso laureatas, o meninę programą atliks Montrealio "Gintaras", interpretuodamas garsųjį Donelaičio kūrinį "Metai". Visi tautiečiai maloniai kviečiami dalyvauti ir išgirsti gyvastingą žodį, rašytą prieš 200 metų.

Olimpiados vakaras

Tarptautinė Laisvės Olimpiada, rengiama estų, latvių, lietuvių ir ukrainiečių, jau artėja sparčiais žingsniais (bus š.m. liepos 4-6 d.d. Toronto). Gegužės 30, penktadienį, 8 v.v., Toronto Prisikėlimo par. salėje (1011 College St.) rengiamas lėšų telkimo vakaras — "fund raising cocktail party", kuris taip pat vadinamas "toast to the boycott". Bilieto kaina — \$15 asmeniui, \$30 porai. Renginio tikslas — sutelkti lėšas Laisvės Olimpiadai (sportinėm žaidynėm) Etobicoke Olympium patalpose. Bilietai gaunami informacijos būstinėje 1613 Bloor St. W., Toronto, Ont. Tel. 534-1444.

Tam pačiam tikslui rengiama ir loterija. Laimikiai: 1. kelionė dviem asmenim į Nassau, 2. televizija (spalvota, 20"), 3. dešimties greičių dviratis (vienas vyrams; kitas moterims). Traukimas įvyks olimpiados uždaryme. Bilietai platunami lietuvių parapijų patalpose sekmadieniais, Toronto L. Namuose savaitgaliais ir olimpiados informacijos būstinėje 1613 Bloor St. W., Toronto, Ont. Tel. 534-1444. Loterijos pelnas bus skiriamas politiniams kaliniams, ju šeimoms ir pagėbėliams iš Afganistano šelpti. Inf.

• NAUJAM prenumeratorių "Tėviškės žiburiai" — tik \$10 metams. Reguliari prenumerata — \$14.

"Gintaro" ansamblis prime-

na, kad gegužės 24 d. jau čia pat. Programa prasidės punktualiai 6.30 v. v. Bilietai į koncertą ir balių nebus parduvinėjami prie durų, bet jų dar vis galima gauti pas J. Vingelienę 536-1785 ir L. Murauskienę 763-6984. Tenepraleidžia nė vienas šios neeilinės progos pasigėrėti "Gintaro" ansamblio 25 metų darbo vaisiais. Matysime šokančius tėvus ir vaikus — 7 grupes. Šokių pavairins gint